

GLEDALIŠČE CELJE 夾

**Rok Vilčnik
rokgre**

PRAVI

HEROJI

**Slovensko ljudsko
gledališče Celje**

upravnica
MAG. TINA KOSI

svetovalec upravnice
DR. BORUT SMREKAR

dramaturginji
TATJANA DOMA
ALJA PREDAN

lektorica
ŽIVA ČEBULJ

tehnična vodja
ALEKSANDRA ŠTERN

vodja programa
JERNEJA VOLFAND

telefon
+386 (0)3 4264 214

telefaks
+386 (0)3 4264 206

e-naslov
jerneja.volfand@slg-ce.si

vodja marketinga
in odnosov z javnostmi
MAG. BARBARA PETROVIČ

telefon
+386 (0)3 4264 205
+386 (0)51 651 821

e-naslov
barbara.petrovic@slg-ce.si

koordinatorka in organizatorka
kulturnega programa
URŠKA VOUK

telefon
+386 (0)31 670 957

e-naslov
urska.vouk@slg-ce.si

blagajna

informatorka-organizatorka
URŠKA ZIMŠEK

strokovni
administrativni delavki
KLAVDIJA KOMERIČKI
JERICA VITEZ

telefon
+386 (0)3 4264 208

e-naslov
blagajna@slg-ce.si

Blagajna je odprta
vsak delavnik od 9.00 do 12.00
in od 15.00 do 18.00 ter
uro pred začetkom predstav.

tajništvo

vodja uprave
LEA TOMAN

telefon
+386 (0)3 4264 202

telefaks
+386 (0)3 4264 220

centrala
+386 (0)3 4264 200

e-naslov
tajnistvo@slg-ce.si

Ustanovitelj gledališča
je Mestna občina Celje.

Program finančno omogoča
Ministrstvo za kulturo
Republike Slovenije.

svet Gledališča Celje
BRIGITA ČOKL
(namestnica predsednice)
ANITA OVČAR
DUŠANKA SAFRAN (predsednica)
JOŽE VOLK

strokovni svet Gledališča Celje
MATIJA GOLNER
DENIS KRESNIK
URBAN KUNTARIČ
MOJCA MAJCEN
SIMON MLAKAR (predsednik)
DR. ANTON ŠEPETAVC
(namestnik predsednika)

www.slg-ce.si

Gledališče Celje

sezona 2021/22

Zasedba	4
Pogovor z dramatikom Rokom Vilčnikom Imam to srečo, da se ves čas ukvarjam z nečim kreativnim	8
Alja Predan Oaza za preminule	16
Rok Vilčnik rokgre Pravi heroji	25
Prvič v Gledališču Celje	56
Pripravljamo	66
Zasedba in vsebina predstave v angleščini	68

Rok Vilčnik rokgre **PRAVI HEROJI**

šarfna komedija
žlahtno komedijsko pero 2020

krstna uprizoritev

premiera
10. septembra 2021

režiser
SAMO M. STRELEC

dramaturginja
ALJA PREDAN

scenografa
SAMO M. STRELEC
PATRIK KOMLJENOVIC

kostumografka
BELINDA RADULOVIĆ

avtor glasbe
MIHA PETRIC

avtor scenskih ilustracij
PATRIK KOMLJENOVIC

lektor
SIMON ŠERBINEK

oblikovalca svetlobe
DENIS KRESNIK
SAMO M. STRELEC

vodja predstave
ANŽE ČATER
šepetalka
SIMONA KROŠL
lučni mojster
DENIS KRESNIK
tonska mojstra
DRAGO RADAKOVIĆ
GREGOR POČIVALŠEK

vodja projekcije
KRISTINA PEUNIK

dežurni tehnike
DAVID VITEZ

rekviziter
ROMAN GRDINA

igrajo
Canek
ALJOŠA KOLTAK

Ferš
RENATO JENČEK

Lilika
LUCIJA HARUM k.g.

Oma
GOJMIR LEŠNJAK GOJC k.g.

Dr. Žnuderl
RASTKO KROŠL

Batman
TAREK RASHID

oblikovalki maske
MARJANA SUMRAK
ANDREJA VESELAK PAVLIČ

garderoberki
MELITA TROJAR
MOJCA PANIČ

krojačica
MARIJA ŽIBRET

šivilja
IVICA VODOVNIK

odrski mojster
GREGOR PRAH

pomočnik tehnične vodje
RAJNHOLD JELEN

tehnična vodja
ALEKSANDRA ŠTERN

Gojmir Lešnjak Gojc, Aljoša Koltak

pogovor z dramatikom
Rokom Vilčnikom

IMAM TO SREČO, DA SE VES ČAS UKVARJAM Z NEČIM KREATIVNIM

Alja Predan

Rok Vilčnik, s psevdonom rokgre, je rojen leta 1968 v Mariboru. Je avtor več kot 50 dramskih besedil za oder in radio ter scenarist več uspešnih TV-nadaljevanj, podpisuje številne pesniške zbirke, romane, literarna dela za otroke in mlade. Je tudi pisec glasbenih besedil za znane glasbenice in glasbene skupine. Trenutno je največkrat uprizarjan dramatik na slovenskih odrih, v zadnjih letih pa ga igrajo tudi v tujini. Z našim gledališčem sodeluje prvič.

Pričujoči intervju je nastajal leto in dan. Tako rekoč že pripravljen za tisk leta 2020, je obtičal v računalniku. Pravi heroji so se umaknili v karanteno in počakali na zdrave čase. V preteklem letu se je spremenilo veliko. Zelo veliko. Niso vsa leta zgodovinska, preteklo je zagotovo bilo. Kako si ga preživel in doživel ti, Rok? Razen da si dobil Nobelovo, ti je bil v inspiracijo ali desperacijo?

Nobelovo za potrpežljivost do samega sebe. Hvala komisiji, ker je prepoznala vrednost mojega odrekanja lastni razvajenosti.

Depresija na Nizozemskem pomeni plodno zemljo, dodatno kopno za življenje. Vsi smo se nekako borili za kopno, da nas veliki val ne pozauga. Ene je samo zmočilo, eni so ostali v globinah, so pa tudi taki kot jaz, ki so samo preverili temperaturo.

Takih nas je večina, a obnašamo se tako, kot da nas je doletel potop.

Tvoja bibliografija je impozantna. Takole rosno mlad, pa tak opus! In vrhu tega si vsestranski ustvarjalec. Pišeš pesmi, romane, pravljice, gledališke igre, scenarije, besedila za popevke in songe, sodeluješ z bendi... Kdaj in kako ti to uspe, ker vem, da nisi človek karantene, ampak si družaben in se veliko pojavljaš tudi v javnosti?

Hvala, Alja, za to impozantno mnenje o meni, predvsem o rosnosti. 😊 Po resnici povedano, imam sam ves čas občutek, da bi lahko naredil več, čeprav, ko se zagledam tako malo retrospektivno nazaj, vidim, da je kar nekaj vagonov za mano dokaj polnih. Ne »delam« veliko ur, delam pa skoraj vsakodnevno – ne popravljam veliko, mogoče je učinkovitost ta, ki je pomembna. Imam to gromozansko srečo, da se ves čas ukvarjam z nečim kreativnim in tako sploh ne pride do dolgčasa in zasičenja z delom. Ves čas mečem v peč in kompozicija drdra in drdra v nove kraje.

Če bi moral odgovoriti na vprašanje, kaj si najprej in pred vsem, domnevam, da bi rekel – dramatik. Za sabo imaš več kot 35 uprizorjenih dramskih del, tri Grumove nagrade, korona ti je začasno prekrižala še tri nove uprizoritve, katerih študiji ali izvedbe so bili prekinjeni. Se strinjaš ali bi samega sebe opredelil drugače?

Prekinjena je bila uprizoritev v Mestnem gledališču Ptuj, glasbena komedija z naslovom *Hit sezone*, ki govori o terasu bendu, ki mu nikoli ni uspelo na estradi, vse pa se spremeni, ko se prijavijo na EMO. Oziroma, če lahko govorimo o prekinitvi, vse skupaj se prestavlja na ugodnejše čase. Upajmo. Pravzaprav sem imel kar srečo, dve uprizoritvi sta to sezono že šli skozi, več jih pa tako ali tako ni. Edino še naša, celjska, za katero upam, da bo letos septembra vendarle doživela premiero.

Kako si razlagaš dejstvo, da najboljše komedije zadnjega časa – s tem mislim denimo preteklih štirideset let – prihajajo iz Štajerske, še več iz Maribora? Tu mislim nate in na Partljiča seveda.

Hvala za tako odlično družbo in tako mnenje, seveda. Mogoče je samo stvar v tem, kar mi je nekoč rekla moja mala nečakinja: »Jaz sn dobra v šalah, veš.«

Kako si sploh prišel na idejo za *Prave heroje*? Verjetno nisi prebral kakšne notice v črni kroniki?

Že nekaj časa sem v glavi svaljkal idejo o privatnem britofu, vse ostalo pa se je naložilo, ko sem začel pisati. Če privatiziramo vodo, zakaj ne bi še pogrebov. Fina se mi zdi ideja, kaj vse mora lastnik takega resorta narediti – kaj mora in kaj lahko –, da bi privabil konzumante svojih storitev.

Renato Jenček, Aljoša Koltak

Lucija Harum, Renato Jenček

V svoji igri si zmešal turbokapitalizem, mentaliteto »auf biks čreva na plot« in našo popularno domobransko-partizansko mega nadaljevanko. Se ti zdi to humoristično dobitna kombinacija?

Tu sem na tankem letu. Vsa reč lahko hitro izzveni banalno. Smešno je, ker je tudi tako zelo absurdno. Najbrž je napisano dovolj prepričljivo, ker mi je prineslo nagrado, meni zelo cenjeno, saj lahko dramo napiše vsak_a dramski_a avtor_ica, komedije pa ne.

Zakaj si se odločil za tako stereotipna lika obeh žensk, Ome in Lilike? To razumem kot mačističen konstrukt. Se motim?

Vzamem, kar rabim. Če bi bila komedija s feministično tematiko, bi bila lika drugačna. Sicer pa je glavni junak Canek še večji lolek kot Lilika, samo to ne bo nikogar zmotilo. Sproščeno se bo nasmejal njegovim hibam, ki to sploh niso, če se pogleda s pravega zornega kota. Zorni koti so pomembni! Najbrž so se zato izumile minike. Zadnje čase bi morale biti vse babe heroine. Pa niso. Tako kot tudi vsi dedci ne. Vsi smo eni »vlki pikzibneri«, kot pravi Oma Caneku. Oma pa je že svoja zgodba. Itak vodi vse niti iz ozadja in na koncu celo reši Caneka pred tem, da bi ga Ferš prodal Albancem za rezervne dele. To je bilo vprašanje o ženskem spolu, kaj pa narodnost? A morajo prav ljudje albanske narodnosti biti ti, ki se ukvarjajo s preprodajo organov?

Če bi imel možnost, bi danes po vsem preživel v preteklem letu kaj interveniral v *Prave heroje*?

Najbrž ne. Je eden tistih tekstov, ki ne marajo postumnega prčkanja. Zato previdno pri študiju.

No, kakorkoli. Ferš je med epidemijo zelo obogatel. Kako bi to vplivalo na potek komedije? Bi se nemara angažiral politično? Kvalifikacije za politiko ima idealne.

Feršu je mar samo njegova rit. Gotovo bi bil neiskren občudovalec Hitlerja. Seveda, če bi živel v tistih časih. Kaj takega danes ni mogoče. Ne grizi zlobe, ki te hrani.

Igra je locirana v Maribor. A zakaj odločitev za orto mariborski pogovorni jezik? Misliš, da tema ne bi mogla funkcionirati v drugem pogovornem jeziku ali bi bila nemara v ljubljansčini manj smešna?

To vprašanje je blizu tistemu: zakaj so v naših TV-nadaljevalkah Štajerci tisti prismukjenci? Ali pa, da Slovenci nimamo humorja, kot radi rečejo naši južni bratje. No, oni so si morali nekaj izmisliti, da nekako upravičijo gospodarsko zaostalost in se vsaj v nečem počutijo superiornejše. To pravi Ferš – ne jaz, da se razumemo.

Sem pa strašno užival, ko sem pisal v maternem jeziku. Še mene sama mega je presenetilo. Toliko sočnosti, toliko barv, toliko pristnosti in nekega posebnega sentimenta, ki zasije kot sonce skozi vlki špricar na mizi pod braj dovščino. V ljubljansčini bi bila

ta komedija definitivno bolj smešna, a na drugačen način. Najbrž bo po Sloveniji gostovala z nadnapisi.

Lani si na vprašanje, ali mogoče pišeš kakšno farso o današnjih časih, odgovoril pritrdilno.

Ravno na tiskovki (leta 2020) pri vas sem omenil idejo o privatnem mejnem prehodu. Glede na odziv sem začutil, da to sploh ni slaba tema, in eto ti ga na, spravi sem se pisat eno zelo absurdno komedijo. In bolj kot je absurdna, bolj je tudi žalostna. Vse številne meje, ki smo si jih sami postavili, kdo bo to kdaj ukinil? Pravzaprav nič ne more biti v naši lasti, a se ves čas ženemo, da je.

Kakšno je stanje danes? Sedanji čas, se zdi, je pisan na kožo pisateljem. Zgodbe se valijo iz minute v minuto. Na čivkopisu, v knjigi obrazov, na televiziji, v časnikih – povsod. So te epidemija in njej podrejena družbena vrenja navdihnili za kakšno novo komedijo ali nemara za kaj tragičnega oziroma tragikomičnega?

Pravzaprav imam veliko dela s pisanjem za televizijo, glede mojih avtorskih stvari pa pilim samo tisto že ustvarjeno.

Ta posebna histerija tega karizmatičnega leta, ki je za nami, se je najbrž najbolj odrazila v novi pesniški zbirki, ki je izšla pred kratkim. Njen naslov je *Šrapneli*.

V svetu se ves čas nekaj razleti – včasih kaj večjega, včasih manjšega,

enkrat se nas tiče bolj, drugič manj, a šrapneli te epidemije so zadeli prav vsakogar. Večina nas ni imela priložnosti doživeti kaj takega. Spremljali smo, to že, ja, a to se je dogajalo drugim, sami smo bili še vedno v svoji varni tampon coni. Tokrat pa ni bilo možnosti izklopiti računalnika in pozabiti na to. In to nas je gotovo vse razkrinkalo na tisoče različnih načinov. Naš egoizem, našo krhkost, strah, blodnje, modrovanja, in ker smo prek internetnih polipov tako povezani, da vemo, kje se kdo nahaja, kaj je in pije, kaj posluša itd., smo izvedeli tudi, kakšna vrsta histerija ga jaha. Ta bolezen ima torej še veliko dodatnih simptomov in 'zboleli' smo na veliko načinov. Mnogi še zdaj ne morejo dihati v maskah, pa imajo zdrava pljuča.

Renato Jenček, Lucija Harum, Aljoša Koltak

Alja Predan OAZA ZA PREMINULE

Mariborski pisatelj Rok Vilčnik, ki je na začetku svoje ustvarjalne poti objavljala pod psevdonimom rokgre, zdaj pa ga k imenu dodaja le kot arabesko, je v komediji *Pravi heroji* odprl več različnih tem, več različnih nevrvalgičnih točk, značilnih tako za naše lokalno okolje kakor za svet okrog nas.

Divji razcvet turbokapitalizma, ki ga v Sloveniji doživljamo zadnjih trideset let, globalno pa ga je »obogatil« še neusmiljeni neoliberalizem, je pripeljal do miselnosti, ki je nekaterim starejšim generacijam povsem tuja: privatizirati je mogoče vse, profit je mogoče narediti iz vsega, posel je lahko vse. Da je zasebno ukvarjanje s smetmi eno najdobitkonosnejših početij, vemo vsi, zlasti vse mogoče mafije po svetu. Da ljudje v državah, ki so privatizirale pošto, pošiljke dobijo samo, če sami hodijo na poštne urade po staromodne papirnate ovojnice ali obsoletne razglednice. Da v kriznih časih države s privatiziranim zdravstvom puščajo ljudi na cedilu, vidimo te dni vsak dan. Da pa bi nekomu prišlo na misel na svoji zemlji narediti zasebno pokopališče in ga tržiti kot turistično destinacijo, za to pa, prepričana sem, tudi mlajše generacije še niso slišale. In prav to je ena od tem *Pravih herojev*.

Zasebnik sumljive provenience (kakršnih v tej državi mrgoli) z imenom Ingemar Ferš (starši so bili gotovo občudovalci Ingemarja

Stenmarka, ki je na Elanovih smučeh zmagoval v časih Bojana Križaja) ima zemljišče, ki ga je registriral kot zasebno pokopališče. Ker pa država namerava prav na tej parceli urediti spominsko domobransko grobišče, mu je ponudila nadomestno parcelo. Ferš zdaj namerava tam zgraditi grobarski

Brez spomina zagrebene kosti prinašajo v življenje samo prepir in večno nasprotstvo.

resort, ki bo ponujal najbolj luksuzne pogrebne in popogrebne usluge ter prinašal velike dobičke. Seveda pa mora najprej ločiti domobranske kosti od vseh drugih. Te druge mora invalidni in alkoholični pomočnik Canek preseliti na novo lokacijo. Avtorjeva odlična zamisel o privatnem britofu kot donosni »turistični« destinaciji bi bila že sama po sebi dovoljšnje izhodišče za črno komedijo. A ker jo je avtor navezal na latentno slovensko »kostko« nadaljevanko, je obešenjaški humor v časih že kar na meji zdrsa med smešnim in neokusnim. Canek pri izkopavanju domobranskih kosti namreč naleti še na številne druge pokojnike od Turkov pa vse tja do Keltov, Rimljanov in brščas še mnogih drugih, ki so bivali pred nami v naših krajih. No, in enako se zgodi tudi na novi lokaciji, ki je prav tako

Lucija Harum, Aljoša Koltak

18

GLEDALIŠČE CELJE

19

PRAVI HEROJI

kontaminirana.¹ Caneek tam izkoplje partizansko grobišče, najde pa tudi otroško pokopališče kot posledico dejstva, da je tam nekoč stal ženski samostan. In ker se zaradi različnih kolobocij domobranske in partizanske kosti spremešajo, Ferš odloči, naj bojo pač spremešane na obeh lokacijah, kajti zamolčane in brez spomina zagrebene prinašajo v življenje prepričanost in večno nasprotstvo, zato je bolje, da jih lepo obeležimo, ne glede na to, komu so v resnici pripadale. Čeprav je misel izrečena iz koristiljubja, je to nemara edina sprejemljiva Ferševa izjava, ki nam je znotraj obešenjaške okrutnosti *Pravih herojev* lahko v vzpodbudo. Če pa bi se komu zdela bogokletna, ne pozabimo, da gre za šarfno, torej ostro komedijo. Kdor se ne zna smejeti na svoj račun, tujega vreden ni.

Vendar avtor spretno vijuga med obema skrajnostma, torej pogrebnim profitarstvom in preštevanjem kosti, saj med osnovna motiva vpleta še druge bizarnosti in celo nadrealnosti.

Ferš ni le personifikacija neoliberalnega izkoriščevalca, je še precej več in precej hujši. Dobička ne vidi le v pogrebni dejavnosti, marveč tudi

¹ Izraz je vpeljal Martin Pollack v svoji knjigi *Kontaminirane pokrajine*: »Pokrajine, ki skrivajo prikrite množične grobove, od katerih so nekateri znani, mnogi pa ne, so kontaminirane pokrajine...« (Martin Pollack, *Kontaminirane pokrajine*, prev. Aleš Učakar, Modrijan, 2015.)

v samih pokojnih. V času balkanske vojne se je v Prištini izučil trgovanja z organi in to »obrt« je obdržal do danes. Zanj je vsak pokojnik dvojni dobitnik – najprej kot lastnik donosnih organov, nato pa še kot potrošnik, ki potrebuje grobarske usluge.

Živ človek je strošek, mrtvec dobiček.

Ne morem si kaj, da se ob tej bizarni komediji ne bi spomnila Strniševih *Ljudožercev*. Seveda se aluzija naša izključno na podobna grozodejstva, ki jih hladnokrvno počnejo Falac z ekipo in Ferš. Le da so Strniševe kreature lačne boljšega življenja in pri ubiranju bližnjic k temu cilju niso izbirčne, Ferš pa je samo pohlepen in brezčuten tajkun. Za povrhu pa še izprijen in izrojen, saj ga privlači nekrofilski odnos z lokalno rado-dajko Liliko, ki mora med odnosom igrati mrličko in ležati v krsti. Vilčnik gre v pretiravanju v vseh smereh do samega roba, včasih zdrzne celo čezenj. Zdi se, kot da ga absurdnost celotne razpostave žene v najbolj nenavadne meandre človeške sprevrženosti, ko je mogoče izreči in narediti vse, česar običajni zdravorazumski in nraštveni kodeks ne dopuščata, komedija pa vsemu temu na široko odpira vrata. Tako dr. Žnuderl nima predsodkov, da bi iz črevesja pokojničininega trupla izbezal prstan, s katerim se je bila zadušila, Oma nima težav s tem, da si v usta vtakne

protezo pravkar odkopanega mrliča, Batmanov gedžet izzove obilno proktološko reakcijo... V tej komediji je res veliko vsakovrstnih človeških izločkov in iztrebkov, kdo ve, kako bi dr. Freud komentiral to skatološko obsedenost? V filmski verziji je recimo Jokerjev gedžet smilex – plin, ki človeka izsmeji do smrti. (Seveda si ne drznem priporočiti v branje *Treh razprav o teoriji seksualnosti*.)

Ferševu nasprotje je mali človek Caneek. Z leseno nogo, sirota brez staršev, alkoholik, brez izobrazbe. Zaposlen pri grobarskem eliziju Večno razkošje ne prejema plače, službo mu je »zrihtala« preračunljiva Oma, da bi se počutil koristnega. Usluga seveda ni zastoj, dolžan je izpolnjevati vse, tudi najbolj čudaške naloge delodajalca Ferša. In kam se zateče človek brez perspektive, tudi če ne bi bil Štajerc? V alkohol, seveda. »Ko toti Štajerc v Dravo pade, pou je spije iz navade...« pravi Vilčnik. A navkljub alkoholizmu, ki je v tej igri v bistvu beg, izhod iz brezizhodnosti, je Caneek pozitiven lik, naiven in dober, do ušes zaljubljen v Liliko, s katero bi se poročil in imel froce, obenem pa tudi ne tako butast, za kakršnega ga imata Oma in Ferš. Njegova največja odlika je seveda potreba po ontološkem. Boga kot metafizično kategorijo je prečrtal, ker menda rabi veliko denarja, deli kazni in nima ne avta ne izpita. Zato je njegovo božanstvo sodobni ameriški nadomestek Robina Hooda Batman,

v netopirja preoblečeni bogataš Bruce Wayne, ki tepe barabe in pomaga revnim in ubogim in ki ga je Caneek spoznal iz stripov, s pomočjo katerih se je sploh naučil brati. Batman pa ni le sanja, izmišljilja ali črna miš alkoholnega delirija, temveč je človek iz mesa in kosti, ki Caneeka obiskuje, mu podari enega od svojih gedžetov, se z njim sonči ob reki, skratka, je njegov tukajšnji in tamkajšnji zaveznik, prijatelj, vzornik in superheroj. Je nekakšen novodobni Don Kihot in Caneek naj bi postal njegov oproda oziroma side-kick Robin. Vpeljava izmišljenega lika iz sveta ameriške popularne filmske in stripovske industrije daje Caneeku po eni strani dodatno dimenzijo, saj ga je mogoče razumeti kot ontološki nadomestek, po drugi pa je lahko samo pragmatična, smešna, tuzemska, delirična halucinacija. Vsekakor funkcionira kot nadrealen

Superheroj Batman je zamenjal boga.

element, ki v poplavo obešenjaštva prinaša nekaj čudno poetičnega.

Značilna in ničkaj duhovita je vloga žensk v *Pravih herojih*. Če najprej pogledamo, kdo so sploh kandidati za prave heroje ali za heroje sploh, potem vidimo, da med njimi žensk ni. S Caneekove perspektive je pravi heroj Batman, z Batmanove Caneek oziroma mali človek, s Ferševе je to kar Ferš sam. Ženski sta, kakor je to sicer

že v navadi v večini slovenske literature, mačistično zvedeni na stereotipa velike matere, v našem primeru Ome, in kurbe, v našem primeru Lilike. Kdaj se bo že končno našel_a kdo, ki bo kot pravo heroino, pa naj bo še tako absurdna ali smešna, tragična ali sentimentalna, ubesedoval kakšno bitje ženskega spola? Očitno je vsezveličavnost krščanskega arhetipa nepremagljiva vsem feminističnim študijam in prizadevanjem navkljub. Seveda ne dvomim, da se bomo Omi in Liliki vsi na veliko smejali, ampak pod črto in ob nadrobnejšem razmisleku bo to posmehovanje spolu. Zanimivo bi se bilo vprašati, kako bi funkcionirali dramski liki in kakšna bi bila naša recepcija, če bi bila Ferš in Canek ženski, Oma Otata, Lilika Canek in Batman Barbarella. Ampak to je že predmet druge igre.

Končno je treba spregovoriti tudi o geografskem kontekstu te šarfne komedije. Zvedena je na mesto Maribor in napisana v mariborskem pogovornem jeziku. To ji daje dodatno žlahtnost in seveda tudi obilno komičnost. Danes ekonomski veleumi temu rečejo: dodana vrednost. Zabaven mariborski pogovorni jezik že sam po sebi z vsemi nemškimi popačenkami in drugimi gramatičnimi in lingvističnimi posebnostmi zveni smešno, zabavno in ustvarja po eni strani lokalno istovetenje, po drugi pa distanco pri vseh, ki ne izvirajo iz tega okolja. (Podobno je pred leti

odzvanjal Partljičev *Štajerc v Ljubljani*.) A naj gre za identifikacijo ali odmik, samoironijo ali superiornost, eno

Mariborščina daje dodatno žlahtnost.

je gotovo: smejali se bomo vsi. Nekateri stisnjenih ust, drugi prešerno, ni pomembno, pomemben je smeh. Kajti smeh je pol zdravja in skupaj z zdravo pametjo nam bo odpihnil tudi to apokaliptično korono, v času katere sedim v močvirniški klavzuri in upam na lepše čase.

Gojmir Lešnjak Gojc

Tarek Rashid

Rok Vilčnik rokgre

PRAVI HEROJI

šarfna komedija

žlahtno komedijsko pero 2020

marec 2020

Obrazi

Canek

Ferš

Lilika

Oma

Dr. Žnuderl

Batman

Bečiri

Prvo dejanje

1. prizor

Pokopališče.

V ozadju veduta Maribora.

Vse je razkopano. Naokoli razmetane ležijo krste, žare, križi, vaze, sveče, uvelo in sveže cvetje ter veliko človeških kosti.

Na oder pride Canek z lopato. Štorklja in se maje zaradi svoje lesene noge. Ustavi se na robu odra in se zagleda v občinstvo.

Canek Mater, kolk vas je. Po moje je v nebesah prazno.

Vzame iz ene od krst steklenico, globoko nagne iz nje in jo odloži na tla. Z umazanim, razcapanim rokavom si obriše usta.

Kaj ove plastične sveče, pa gnile rože, pa mrzli kamen, pa strohneli križi kaj pomagajo?

Spet pije in si z rokavom obriše usta.

Če bi kaj pomagalo, pol jaz ne bi piu.

Spet pije in si z rokavom obriše usta.

Vsi ste enkrat tu živeli, lapali, žrli, krali, lagali, scali, srali, se šli ateja pa mamo, pa se tožarli, pa bli fauš drug drugemu, pa si hudo delali, ki ste pa zaj? Ja, ki ste zaj, ja? Ki? Pri Caneku pod lopato.

Pije. Spet si v rokav obriše usta... odloži steklenico, odloži tudi lopato in gleda kup kosti.

Pizdo materno, kak bom to kdaj skup sestavo? Ferš je reko, naj samo domobrance vun poiščem, ostalo pa gre na novi britof. Samo, kak naj jaz vem, kere kosti so kere? Babo še prepoznam al pa froca – domobranca od navadnega pa ne. (*S tal pobere lobanjo in jo pokaže občinstvu.*) Lejte toto tintaro. Kak naj vem, kaj je blo tu notri? (*Pogleda lobanji v »oči«.*) Keri si ti, ha? H komu si molo? K bogecu al Titeju? (*Se zareži.*) To so vas lepo napizdli, he he he. (*Pogleda občinstvo in resno pove.*) Jaz verujem

v Batmana. Če bi to komu povedo, bi rekli, da se mi je ščamalo. Caneku se je ščamalo – tak bi rekli, ja. (*Odloži lobanjo in začne sortirati kosti na kup.*) Samo se mi ni. Zakaj ne bi k njemu molo? Fsako sranje zna on rešit. Ma take gedžete, da se fsaki fserje pred njim. Pa še bogatun je, ma svojo vlko firmo, pa mu gre. Ovi tam gori pa skoz samo nekaj prepoveduje, pa tala kazni. Pa dnar rabi. Joj, kolko ovi rabi dnara! (*Vzdihne, neha s sortiranjem in gleda kosti.*) Batman pa nea rabi nič, nič, kr je že od malega milijonar pa izumitl. Barabe tepe, pa bogim pomaga. Fse piše, pa narisano je tu notri. (*Iz vleče iz nedrja strip o Batmanu in ga pokaže.*) Te pa mi zaj vi povejte, kdo je večji frajer? Lejte, kaki auto ma. Batmobil se reče. Bog pa sploh nima auta! Peš hodi al kaj? Bogve če ma sploh izpit.

Dvigne steklenico in jo izprazni. Zabriše je nekam.

20 let sn že na totem britofu, pa se še nobedni ni pritož, da sn ga slabo zakopo.

Si obriše usta in rigne. Pojavi se oma. Hecno govori, ker nima zob.

Oma Canek!

Canek Oma? (*Hitro popravi strip.*)

Oma Spet se z mrtvimi meniš.

Canek Nena. Samo rigno sn.

Oma Nena ti meni nena. Raje si žive prijatle najdi.

Canek Delam, oma. Ki maš zobe?

Oma Nekdo mi jih je fkrau.

Canek Joj, oma, ne spet.

Oma Vrni mi gepis!

Canek Neki si jih pozabla. Čaki.

Canek pobrska med kostmi in najde neke zobe ter jih pokaže omi.

Canek Na, tote probaj.

Oma na široko odpre usta.

Oma Aaaa...

Canek ji da zobe v usta. Ona malo z njimi zamelje, nato pa zadovoljno, razločno reče.

Oma Nea tiši. Boš danes kupo meso?

Canek Vedno, ko maš zobe, hočeš meso.

Oma Rada mam meso.

Canek Dobro, bom ga kupo. Upam, da bo danes končno plača. Ti mi pa posodi svojo korziko.

Oma Kaj vaš pogrebni kombi še ni popravljen?

Canek Bil je, pa so spet armortizerji šli. Spome-nike sn vozo na novo lokacijo, zaj pa morn še totih nekaj trupl, kaj so še kolko tolko v celem.

Oma Aha, te pa selite na novi britof?

Canek Občinarji so tak rekli. Tu bo zaj množično grobišče, pa bo proslava. Bojo tote domobrancel pokopali, tak ko se spodobi, s himno pa to.

Oma Kera te je njihova himna?

Canek Kaj te vem, najbrž kaka nemška. Še Pahor bo prišo.

Oma (*Se razveseli.*) Res? Te pa bom polek. Se bom ž njim slikala.

Canek Ja, on bi se še z mrtveci sliko.

Oma Tebi je Bratuškova vseč. Misliš, da ne vem, kaj delaš na njene slike?

Canek (*Mu je nerodno.*) Nič nea delam.

Oma Spet boš meu žule po rokah.

Canek To je od lopate. Ti pa maš sliko od Pahora nad postlo.

Oma Če pa je taki cukar. Taki je biu moj Božo, visoki, šlank, pa rad je neumnosti govoru. Kak sn se smejala. On je tud biu domobrancel.

Canek Se Pahor ni domobrancel.

Oma Če pa na njihove proslave hodi.

Canek On se zavzema za spravo.

Oma Ka te to je?

Canek To je tak ko ona tvoja župa, ko fse ostanke daš not, pol pa je tak nazgraužna.

Oma se razgleda po kosteh.

Oma Keri te so domobranceli?

Canek Tote bol bele kosti.

Oma Resno?

Canek Hecam se, oma.

Oma Upam, da najdeš mojga Božija. Tri lukne ma v glavi.

Canek Vem, oma.

Oma Kopfšus so ga.

Canek Idi zaj domu, da te Ferš ne vidi.

Oma Ovi hajban. Ob njem me je strah oke zatisnit.

Canek Ne pretiravaj, oma.

Oma Kaj pretiravam? Dvakrat me je že hoto zakopat. Zadnič me je že mero, dobro da sn se zbudla.

Canek Idi zaj domu, bom prneso meso.
Oma Najdi mojga Božidarja. Pa nea ga daj občanarom. Boma ga midva sama pokopala. Z našo himno.

Canek Nemško?

Oma Kako nemško? Štajersko! (*Zapoje.*)
Ko toti Štajerc v Dravo pade, pou je spije iz navade...

Canek Oma, daj no, takrat še tote pesmi ni blo.

Oma Se on ni vedo, za kaj gre. Noben ni vedo. Župnik je reko, da je tak prav, če gre gošare strelat.

Canek Vem, oma.

Oma Kaj si spet žlampau?

Canek Sej veš, da sn neho.

Oma A to še od prej smrdiš. Kiblfajš prnesi, toti zobi so dobri. (*Nazorno pogriže z njimi kot zajec.*) Še pir bom lahko odpirala. Boma mu pela himno? S totim gepisom bom znala celo besedilo.

Canek Boma, oma. Idi zaj domu, bom kiblfajš prneso.

Oma Ja, totega prnesi, pa ne deri se na mene.

Canek Ne derem se, oma.

Oma se odpravi. Ko že skoraj izgine z odra, ji Canek zakliče.

Canek Lahko te vzamem tvoj avto?

Oma (*Samo zamahne z roko.*) Vidiš, da se dereš, hajban!

Oma izgine. Canek nekaj časa gleda za njo, nato se vzpne na oder, dvigne eno od žar in iz nje potegne steklenico. Pije. Obriše si usta in se zamisli...

Canek Rada me ma, oma. Samo se dela, da me nima. Nikoga nimama, vete, ne jaz ne ona. Sama sma. Deda Božidar je biu domobranec. Tu so ga baje fentali partizani. Kopfšus. Moja mama pa ata pa sta se z autom zaletela do smrti. Od njiju skor nič ni ostalo. Samo smo ju fseeno pokopali. Zadi za ograjo, ker je tam bol poceni. Takrat sn začeu delat za Ferša, kot mali pubec, ker je pusto, da mam pogreb, čeprav nisl meu dnara. On je direktor totega privatnega pokopališča. On mu pravi oaza za preminule. (*Naučeno pove.*) Nudimo celovito, strokovno in potrebam prilagojeno izvajanje oskrbe ter nege za vse vrste mrtvecov.

Zamahne z roko, vzame v roke strip, sede in bere. Nekaj časa je tako... Nato pogleda občinstvo in pojasni.

Če ne bi blo stripof, se jas nikol ne bi naučo brat.

Pride Ferš.

Ferš Canek!

Canek takoj skrije strip in se napravlja, da nekaj dela.

Ferš Pes ti brado lizo, spet bereš tote svoje stripe?

Canek Nena, domobrance skup sestavljam.

Ferš Nea ti meni nena, če sn te vido. Kaj sn ti reko glede stripof na britofu?

Canek Nea vem, kdo ga je prneso, res ne.

Ferš Ko čitaš toto sranje, fse pozabiš. Si izkopo naše?

Canek Kere naše?

Ferš Kaj sprašuješ bedarije?

Canek Ja ne vem, keri so za tebe tvoji?

Ferš Ja toti, kaj smo jih pokopali, odkar mam mi tu britof. Naše stranke, kaj jih mormo prestavit na novo lokacijo.

Canek Ja, samo zaj se je vse pomešalo.

Ferš Kaj te nisi pazo? Si spet pijan?

Canek Niti malo. Se sn pazo, samo tu so še eni drugi.

Ferš Keri drugi?

Canek Toti, kaj so bli še bol globoko.

Ferš Jezus, Canek, pa kaj si te ti šou vun kopat?

Canek (*Skomigne.*) Oma pravi, da so v totem našem grabnu radi pobijali.

Ferš Pokaži, kaj si našo.

Canek ga popelje h kupu kosti.

Canek To.

Ferš Se to je samo en kup.

Canek Se to ti ravno pravim. Našo sn še druge, pred sto leti pa več. Mislim, da so Turki. Pa lej to, rimlanska čelada pa neka piščalka iz kosti.

Ferš (*Se razjezi.*) Jebalo jih toto njihovo množično grobišče! Pa tak nam je fajn šlo. Kaj so jih morali lih tu strelat? Fsi so meli med vojno kako taborišče – Švabi, Italijani, Hrvatari, Poljaki, fsi, samo mi ne. Sendeset let smo vedli, da so tu, pa nobenga ni motlo!

Canek Mormo se poklonit tragično preminulim.

Ferš Belogardisti so bli, prodali so se okupatoru!

Canek Ni blo lih tak.

Ferš Kaj pa te ti veš?

Canek Moj deda je tudi bil, pa vem. Oma je rekla, da je prišo župnik pa mu reko, da če ma rad bogeca pa svojo domovino, se mora it borit proti gošarom, ker gošari hočejo bogeca ukinit. Pa je šou. Komaj dva dni je meu novo uniformo, z omo se še niti slikala nista, ko so ga zajeli. Tu so ga pol kopfšus.

Ferš Jebemu mater, vsak ma kakega tu, samo jaz ne.

Canek Kak to?

Ferš Moji so bli partizani.

Canek Čestitam, Ferš.

Ferš Moj otata je bil narodni heroj. Je rešo Titota v Drvarju.

Canek Mu je blo ime Lux?

Ferš Ne seri! Moj otata mu je podaro ovega pesa.

Canek Je še živ?

Ferš Kaj bo te živ, če je pred granato skočo.

Canek Ne pes, tvoj otata!

Ferš Ne vem. V Argentino je šou. Mam en celi kup familije tam.

Canek Pa jih nič ne obiščeš?

Ferš Se veš, da se bojim letet.

Canek Kak bojiš, če pa pravijo, da si leto že iz tolko firm?

Ferš Nea se špilaj, Canek, nea! Drži raje toti svoj gobec zaprt pa delaj svoje. Moj otata je biu vern partizan. Za božič pa vlko noč ni strelo švabou.

Canek Zakaj pa te ni šou med domobrance?

Ferš On se je boril proti okupatoru, ne pa so delovau z njimi. Naredi zdaj dva kupa – enega za novi britof, enega pa za tu. V fsako jamo bomo dali kako kost, pa bo.

Canek To ni prav.

Ferš Nea zaj ti meni palamudi, kaj je prau, kaj pa ni. Pod zemlo se nea vidi.

Canek Te bojo pa tujcem pržigali sveče.

Ferš Nič ne bojo tujcem pržigali sveče, važn je spomin na pokojne, koga maš v glavi, ko pržgeš svečo, koga se ti spominjaš. Naredla se bo skupna ploščca za domobrance, vsa imena bojo gor, pa skupna jama bo. Vrei tak?

Canek To je vrei tak, ja.

Ferš Pa glej, da ne boš komu kaj zino.

Canek Kaj bi zino?

Ferš Za ove, kaj so jih že prej tu pokopali.

Pol bojo prišli ovi blesavi arheologi z ovimi

svojimi blesavimi ščetkicami, pa bojo vse okol obrnili. Te se še leta neomo mogli premaknit od tu. Drugi kup pa čimprej odpeli.

Canek Kaj avto je popraulen?

Ferš Nijam zaj dnara za to. Reči omi, naj ti posodi njenega.

Canek Sn že. Te tud dans ne bo plače?

Ferš Kaka plača, Canek, bog te nima rad?

Čo kod te naj vzamem? Sn mogo bager plačat.

Canek Bager? Kaj te rabimo bager?

Ferš Kaj misliš, da bomo na novi parceli na roke grobe kopali? To sn za tebe naredo, da ti nea rabiš. Ajd, zrihtaj zaj to, kaj sn ti reko. Morn zaj na občino, da se spremeni namembnost nove parcele. Včasih je tam biu samostan, te pa spomeniško varstvo nekaj teži.

Ferš odhiti. Canek gleda za njim.

Canek Kaj se če. (*Vzdihne in se obrne k občinstvu.*) Prej al slej se fsi pomešamo z zemlo. Razn Batmana. On je pravi heroj, on nemre vmret. Ma take gedžete, ko ga s fsake situacije rešijo. Je puno pametn. Njega že ne bojo na križ pribili, al pa mu nogo pod kolenom odrezali. On zafrkne fsako smrt. Mi obični pa ne. Mi crknemo. Največkrat od razočaranja.

Gre z odra in se vrne z novo steklenico. Na dušek izpije vso vsebino in jo odloži. Iz enega kupa kosti prične delati dva. Čez čas se ustavi in se znova obrne k občinstvu.

Canek Gledate kak krumpam, ne? Toto leseno nogo sn tu našo, mojo pravo pa mi je odgrizno morski pes. Ja, morski pes. Na morju v Punatu, ko sn šou s socialno ogroženimi. Lilika je tud šla pa jo je napado. Kaj sn hoto – v vodo sn skočo pa jo rešo, čeprav nisl znau plavat. Ja, Lilika... (*Obraz se mu blaženo razleze.*) Njo bote tudi spoznali. Ona je... ona je... pa dobro, fsi pravijo, da je kurba. Samo mene to ne moti. Edino ona se nea norčuje iz mene. Poročo jo bom, pa ji naredo froca. Pa bo šou medicino študirat. On bo rešuvo lude, ne pa pokopavo tak ko njegov ata.

Tema.

2. prizor

Mrliška vežica.

Še v temi...

Ferš (off) Lilika, Lilika, naredi se mrtvo.

Lilika (off) Se pa sem.

Ferš (off) Ne pa nisi, kr dihaš. Pa skozi nekaj migaš.

Lilika (off) Če si taki runkl.

Ferš (off) Nea tolko migaj, slišiš!

Lilika (off) Če pa me dol tišiš.

Ferš (off) Drugač to ne gre.

Lilika (off) Tota trugla je tak trda.

Ferš (off) Se pa sn jo samo za naju oblazino pa na mehko stapecuro.

Lilika (off) Še vedno je.

Ferš (off) Daj no, vzdrži, samo še malo. Na miru bodi, nea dihaj, no!

Lilika (off) Ne morn tak dugo sapo držat.

Ferš (off) Jaz tud ne morn, če ti dihaš. Nehaj dihat, ti dam 5 eurof.

Lilika (off) Kaj misliš, da sn kurba al kaj? Kdaj?

Ferš (off) Zaj takoj.

Lilika (off) Daj. Pa ne v drobiži.

Ferš (off) Kaj zaj delaš?

Lilika (off) Roko držim, da mi daš dnar.

Ferš (off) Joj, si nezaupliva. Samo da se boš delala mrtvo, tak ko treba.

Lilika (off) Ne skrbi, itak nič nea čutim, ko si na meni. Samo ležat morn vrei.

Ferš (off) Čaki.

Ferš prižge luč in vidimo Liliko, ki z razkrečeni mi nogami in privzdignjenim krilom leži v krsti. Ferš ima spuščene hlače. Pobrška po žepih in ji da v roko bankovec. Nato vzame z druge krste manjši venec in ji ga da.

Ferš Na, toti venec pa si daj pod rit, samo bodi zaj truplo, tak ko treba.

Lilika si nastavi venec pod tazadnjo.

Lilika Pa morn bit v trugli?

Ferš Se veš, da smo grobe že zasipali.

Lilika vzdihne.

Ferš Daj zaj, naštimaj se.

Lilika se »naštima«.

30

Ferš Zapri oke.

Lilika zapre oči.

Ferš Nehaj dihat.

Lilika (Ga opozori.) Pa da ne bo spet celo minuto trajalo, kr me še vedno tiši.

Ferš (nestrpno) Daj, no.

Lilika se naredi mrtvo, Ferš pa jo začne »obdelovati« v krsti. Čez čas neha.

Ferš Daj mi nazaj totih 5 eurof.

Lilika Zakaj?

Ferš Preveč toplja si.

Lilika Če je poletje!

Ferš Za en kurac se znaš delat mrtvo!

Te pa praviš, da si bla igralka.

Lilika Se nisl rabla nikoli mrtvecof špilat!

Ferš Kaj si pa te špilala?

Lilika Same heroine!

Ferš Nimam heroina, mam samo nekaj koka-ina, ko mi ga je dau župan.

Lilika Te je že dober.

Ferš Najbolši do zaj. Invalidske parkinge bo ukino.

Lilika Kokain sn misla.

Ferš Tim pol dau, zaj morš bit na miru. Boi že enkrat na miru!

Lilika Se sem.

Ferš se spet spravi na Liliko in ponovno začne s svojim opraviлом. Vedno glasneje diha, ko je že tik pred zdajci, zaslišimo klice.

Canek (off) Ingemar! Ingemar!

Ferš Jebenti!

Ferš hitro skoči z Lilike in zapre krsto. Jadrno prikrumpa Canek.

Canek Ingemar!

Ferš (Si živčno oblači hlače.) Sn ti reko, da me ne klicat po krsnem.

Canek (ves zadihan) Če pa...

Ferš Kaj bi rad, kaj se tak dereš?

Canek obstane in se zagleda vanj.

Canek Si spet v krsto srau?

Ferš Nisl. To sn samo onemu policaju reko, ko mi je dau za pihat.

Canek Kostl so zginle!

GLEDALIŠČE CELJE

Ferš Kere?

Canek Vse.

Ferš Jebemu mater, kak je zaj to?

Canek Pesi so jih odnesli!

Ferš Kaki pesi?

Canek Kaj jaz vem, kaki pesi?! Lačni. Ulični.

Ferš Razgnau bi jih, jebemu boga!

Canek Če me ni blo polek.

Ferš Pa kaj jih te nisi pospravo?

Canek Se sn jih hoto. V drugi rundi sn jih hoto pelat.

Ferš Kaj te nisi takoj?

Canek Če je omina corsa tak mala. Najprej sn žare v gepektregu.

Ferš Pa bi jih spredi not dau.

Canek Ni blo placa. Zadi na sedeže sn dau onega Lublančana, kaj so ga Viole zaštiha-le, spredi z mano pa je bla ova mlada, kaj se je s prstanom zadušla.

Ferš Kadavre si kuj tak vozo?

Canek (Skomigne.) Kak pa bi, če je naš auto na popravilu?

Ferš Čaki, domobranski kosti tud pol ni več?

Canek Vse so raznesli.

Ferš Jebemu mater, kak bomo zaj meli proslavo? Prej so klicali, da pridejo vladni strokovnjaki, pa bojo domobrance preverjali. Majo metodo, ko lahko določijo datum smrti. Mora bit originalno leto smrti. (Liliki v krsto.) Pa daj nehaj že ti...

Lilika je med njunim pogovorom večkrat hotela iz krste, a ji je Ferš vsakokrat to preprečil tako, da je porinil pokrov čez njo. Canek vsega tega niti opazil ni.

Canek Kaj?

Ferš Nič tebi. Pridi, Canek, nekaj važnega ti mam za povedat.

Ferš popelje Caneka na drugo stran odra, da sta obrnjena stran od krste. Še prej je Liliki na skrivaj potrkal, ona čez čas skoči iz krste in za njunim hrbtom hitro steče z odra.

Canek Kaj pa?

Ferš Ti veš, kak je važno, da čimprej prestavimo naš britof na novo lokacijo...

Canek Ne vem, če je to dobro.

Ferš Kaj te spet funflaš?

Canek Bager ni skopo.

Ferš Kak ni skopo, če sn mu plačo?

31

Canek Začel je, pa je polno malih okostnja-čekof vun prišlo.

Ferš Kaj?!

Canek (Mu prikima.) Ja. Kaki samostan je bil včasih tam?

Ferš Mislim, da so ble nune.

Oba utihneta in razmišljata.

Ferš Jebenti, to je moralo bit veselo svoje cajte tam.

Canek Pa še nekaj sn našo.

Ferš Kaj?

Canek Bageru sn pol reko, naj še malo skopa okoli. Se plac je vlki, pa da se te izognemo novorojenčkom. Te pa jih je vun prišlo še več. Cela jama kosti.

Ferš Spet od fačuhof?

Canek Ne. (Odkima.) Partizanske kosti so ble. Glej!

Canek izvleče rdečo peterokrako zvezdo in si jo počl na čelo.

Canek Tito!

Ferš Kaj zaj noriš s toto zvezdo?

Canek Tam sn jo našo. Partizanska je. Oma pravi, da so domobranci tam gošare strelali.

Ferš Jezus Kristus, enega metra ni več, da ne bi kdo spodi ležo! Glej, da nea tega komu zineš.

Canek Kaj pa bomo? Morali bi se poklonit nesrečno preminulim.

Ferš Boš že neho s tem? Mrtvi partizani zaj niso več moderni.

Canek Tud tvoj deda je biu partizan.

Ferš Jebe se mi, kaj je biu on, tak je spizdo. Joj, kaka kolobocija. (Razmišlja, nato se mu nekaj posveti, pogleda Caneka.) Je dosti kosti, praviš?

Canek Ja.

Ferš Lepi komadi?

Canek (Prikima.) Tam je še bol čmoknato, pa so se lepo ohranle. Boš meu eno zvezdo?

Canek ponudi Feršu zvezdo.

Ferš Pusti zaj toto frdamano zvezdo, pa je niko-mu ne kaži, si razumo?

Canek (Malo žalostno spravi zvezdo nazaj v žep.) Tito je biu heroj.

Ferš Heroj, ja, z jahto, s kaviarom, pa cigarami. Taki heroj bi tud jas rad biu. Pripeli one kosti sem.

PRAVI HEROJI

Canek Partizanske?

Ferš Kere pa? Bom poskrbeu, da bojo tud oni meli svojo komemoracijo.

Canek Kaj pa ove od dojenčekof?

Ferš Lahko daš pesom.

Canek To je pa lepo od tebe. Ovi iz narodno-osvobodilne borbe si tudi zaslužijo govor našega precednika. Bo vesel, ko bo lahko dvakrat prišo.

Ferš Toti pricofukl. Pa nea se več reče narodnoosvobodilna vojna.

Canek Kak pa?

Ferš Komunistična zarota.

Canek Aja. Jaz tak nimam nobene šole, samo prej se je lepše slišalo. Tvoj deda bi bil ponosan na tebe, da boš tak lepo za partizane poskrbo.

Ferš Valda, mam herojstvo notri v žilah.

Canek A ne več heroin?

Ferš Canek, drži že tote lape, resno ti pravim! Enkrat jih boš fejest faso po njih!

Canek Oprosti, šef, fšlo mi je. Kaj dans bo plača?

Ferš Pa kak me lahko kaj takega sploh vprašaš, Canek? Kaj se nea že dovol razdajam? Ti sploh veš, v kake stroške sn se fukno za toti novi britof? Kolko sn občinarom plačo, pa komunalnim, da lahko zadržimo dejavnost? Oni so nas hotli ukinit. Ukinit, razumeš? Da Maribor ne rabi privatnega britofa, da je v Dobravi placa še za eno svetovno vojno, pa z zgubo delajo. Kr se nič ne znajo organizirat, tak ko mi. Kaj misliš, zakaj k nam prihajajo še iz drugih držav, da jih pokopamo?

Canek Aja?

Ferš Aja, ja. Zaj pa ti meni *aja*. Kaj te misliš – ovega Lublančana, kaj so ga Viole piknile, bomo mi zakopali. To bo prvi žabar na kakem štajerskem britofi. Čas gre naprej, mi pa mormo z njim. Kaj te ti misliš? Letališče smo zajebali, majo vsepovsod boljše, bazene tudi – majo fsi boljše, še festiva-le majo zaj fsi boljše, samo britof, britof pa bomo meli mi najboljši. Bom jas zrihtlo! Jaz, Ingemar Ferš!

Canek Si reko, da te ne smemo po krsnem.

Ferš Sam sebe lahko. Bojo fsi k nam hodli, boš vido.

Canek (*z malo slabe vesti*) Tega pa nisn vedo. Sn samo hoto...

Ferš Ti si *samo hoto*. Se tak je v državi, fsi bi samo nekaj hteli, zato pa smo v taki krizi.

Canek Samo pravijo, da je kriza mimo.

Ferš Nič ti temu nea verjami. Za bogate ja, za reveže pa nikol ne bo.

Canek Če pa grejo gospodarski kazalci gor.

Ferš Pa si že vido, kdaj kaki toti kazalec?

Canek Ne.

Ferš No, vidiš. Drugi? Drugi, ja, so že vun, že zdavnaj, kr smo jim mi pomagali, ko smo svojo bančno lukno sanirali, pa termoelektrarno zgradili.

Canek Aja?

Ferš Ja, ka pa te ti misliš? Francozom, Nemcom, pa Bruslu. Še Amerikancom, ko so našo banko kupli. Ko smo jim kuj dali delnce, ja ka pa te ti misliš? Tujci pr nas fse dobijo zastojn, kr pol dajo onim, kaj so jim dali zastojn, malo bek, pa je. Za nas, domače, je težko. Samo se borimo. Borimo, Canek! Zaj smo fsi domobranci, borimo se za domovino, pa ubogamo Nemce.

Canek Nemce?

Ferš Seveda! Kdo te misliš, da vodi to evropsko svinjarijo? Saj maš rad svojo domovino, ne? Svoj jezik, pa svojo kulturo?

Canek Bol od fseh drugih!

Ferš Te pa še malo stisni zobe.

Canek Itak je boljše, da jih mam kr skozi stisjene, tak nimam kaj v usta dat. Denarnico sn obeso na novoletno jelko, kr jo mam še samo za okrasek.

Ferš A še mate novoletno jelko?

Canek Ja, če pa jo oma tak rada zaliva. Zadni dnar sn dau, da sn si jo kupo.

Ferš Jelko?

Canek Denarnico.

Ferš (*Vzdihne.*) Joj, laže auto tankam, ko tebe hranim.

Canek Oma hoče meso.

Ferš Ma nove zobe?

Canek Rablene.

Ferš Aha. (*Pokima, da razume, nato spravljlivo.*) Malo še potrpi, bo oma dobla meso, pa taki novi gepis, ko bo meu čip not, da ga boš vedno našo, če ga bo ki pozabla. Ti samo opravi delo, tak ko je treba, za ostalo nea skrbi.

Canek Ja, bom, šef. Se se trudim.

Ferš Tak je prau.

Canek Neko prevozno srectvo bi rabo.

Ferš Zakaj pa?

Canek Da tote partizanske kosti ripelem sem, tak ko si reko.

Ferš Ja pa spet vzami omino korziko.

Canek (*Se začne nelagodno prestopati.*) Am...nemrem.

Ferš Kak nemreš? Pa dvakrat idi, če je premala.

Canek Nemrem.

Ferš Kaj zaj, nimaš bencina?

Canek Ni to.

Ferš Kaj pa?

Canek v zadregi molči.

Ferš Joj, nea mi tu nekaj cinclaj. Kaj je?

Canek (*Mu gre težko z jezika.*) Zaleto sn se.

Ferš (*Zine.*) Kaj?!

Canek Zaleto sn se.

Ferš Pes te nima rad, pa kak si se zaleto?!

Canek Ovi ležeči policaj je kriv. Tak so naredli visokega, da ti planinsko knjižico šttemplajo, ko greš čez.

Ferš F koga si se pokno, pa ki?

Canek V drevo, na Radvanskem ovinku.

Ferš No, vsaj to, da se nisi v kerega drugega. So ti vzeli vozniško?

Canek Že zadnič. Pa sn rajši pobegno.

Ferš Kaj pa korzika?

Canek Polamana.

Ferš Joj, Canek, kaj ti meni delaš. Oma te bo vbila. Še dobro, da auto ni registriran.

Canek Itak rabimo kombi, toto krsto še morn na novo lokacijo pelat. (*Pokaže na odprto krsto.*)

Ferš Tota krsta naj te ne skrbi. Tota je moja privatna.

Canek Kaj boš vmr?

Ferš Daj ne kozlaj. Fse si zajebo! Sn ti reko, da nea tolko pij!

Canek Če pa mam tako službo!

Ferš Jas pa te nimam.

Canek Ti samo gobec vrliš...

Ferš mahne Caneka.

Ferš Canek, kaj sn ti jas že stokrat reko?! Drži lape, razumeš, če nočeš, da te celega polamam!

Canek (*jokavo*) Nisn piu.

Ferš Nisi piu, ne. Če bi zaj toto tvojo souzo dau na analizo, bi pokazalo 2 promila.

Ferš sede in si prižge cigareto. Naredi nekaj dimov, Canek pa sede nekje blizu.

Canek Mi neoš dau enega?

Ferš Daoš spet kašlo ko kojn? (*Odkima, strese cigareto in ga pogleda.*) Fse si zajebo, veš? Fse! Sn mislo, da boma šla zvečer na Dobravo. So enega politika pokopali, veš kaj bo to robe.

Canek Ne smema več hodit na britofe krast.

Ferš Politikom lahko. Oni nam, ko so živi, mi pa te njim, ko so mrtvi.

Canek To je greh.

Ferš Te si pa najdi tako službo, v ker ne bo greha. Se te fsepofsod kradejo.

Canek Ne pa nea.

Ferš Te pa idi v Snago delat, ko reciklirane smeti kradejo, pa jih vozijo v Austrijo privat prodajat. Al pa vedeževalka si lahko, ti bo župan dau stanovanje. Samo te morš bit fsaj dobra pička. Kaki pa si ti? Nikakvi! Keri te bo te vzeu, ko si taki celi krumpavi, pa brez osnovne.

Canek Se ti tud nisi maneken.

Ferš Samo jaz mam karizmo. Veš ti sploh, kaj je to karizma?

Canek Bombonera?

Ferš Bodi srečn, da si lahko pr meni. Samo iz usmiljenja te mam, pa še to fse zajebš. Pol bi pa radi še plačo, gospod! Malo se še delaš kripla polek, se meni zdi.

Canek Nisn jaz kriv, če me ne priznajo za invalida.

Ferš Kaj nisi reko, da si vojni invalid, tak ko jaz.

Canek Ti si vojni invalid?

Ferš Valda! Slovenska osamosvojitvena vojna, znana tud kot desetdnevna vojna.

Canek Nisi biu takrat v Prištini?

Ferš Samo službeno, samo službeno, dragi moj Canek.

Canek Kaj si pa delo tam?

Ferš Na eni kliniki sn nekaj pomago. Se veš, da sn po izbrazbi kirurg.

Canek Tak se zaj reče mesarom?

Ferš (*Se požene kvišku in preteče dvigne roko nad Canekom.*) A bi jih res rad dobo?

Canek (*Se pohlevno umakne.*) Tak grdo te ludi šinfajo. Nisn si jas zmisllo.

Ferš Ja, če bi faušija gorela, ne bi rabli kulna. (*Sede nazaj.*) Če bi že rad vedo, sn v Prištini pomago revnim. (*Vzdihne.*) Kolko dnara smo tam razdelili.

Canek Zakaj pa?

Ferš (*Nahruli Caneka.*) Kaj te to zaj briga?! (*Vstane in ugasne cigareto.*) Spravi se, delo čaka.

Canek se odpravi...

Ferš Čaki, če sma že pri tem... kak so kaj tvoja ledvica?

Canek Če prodam še toto, pol sn gotof.

Ferš (Ta informacija ga nekoliko razočara.) Aja? Škoda. Rabo bi eno. Škoda, da ni več vojne v Bosni, te je blo robe za bek šauflat. Bom proso reševalce, ziher se bo kaj najšlo. Dnar rabimo. Vsaj do 1. novembra mormo zdržat, pol pa najamem šleper, pa grema malo okoli na ekskurzijo, he he he. (Se zareži.)

Pride Lilika z radiem. Že na daleč slišimo domačo muziko.

Canek (blaženo) Lilika!

Lilika Zdravo, Canek! Hej, šef, sn prnesla radio, zaj zaj bo naša reklama.

Ferš Te pa daj.

Vsi se posedejo in se pripravijo, da bodo prisluhnili.

Lilika So rekli, da bo tik pred poročili ob desetih. To bo zaj.

Poveča glasnost. Iz radia se zasliši.

Reklama: »Bi radi, da vam sosedje zavida-jo? Pridite se pokopat na novo mariborsko pokopališče – tu, kjer je pogreb piknik. Pri nas dobite kartico ugodnosti in lahko zbirate točke zaupanja. Če zberete 10 točk, vam nudimo popust na vizažistko, če jih 50, dobite polirpasto za krsto, pri 100 točkah imate en celi pogreb v dobrem. Novo mariborsko pokopališče, kjer vsak pogreb šteje in kjer boste zaradi vseh ugodnosti pozabili na svojo bolečino. Širok izbor žar za vse vrste pepela, parcele z razgledom na Dravo, wifi v mrliških vežicah, brezplačno parkiranje, strokovno svetovanje. Odprti smo 24 ur na dan, tudi med prazniki. Najdete nas na novi lokaciji...«

Navdušeno se nasmejijo, Ferš in Canek zaploskata.

Lilika Čakita, čakita, ni še konec.

Reklama: »Posebna ponudba ob otvoritvi novega pokopališča: 20-odstotni popust na otroke do 12 let, drugi otrok gratis. Novo mariborsko pokopališče – oaza za preminule, kjer je vsak pogreb...«

34

Vsi (veselo)... piknik!

Zvok za konec reklame. Ferš in Canek navdušeno zaploskata. Na radiu se začnejo poročila, Lilika ga stiša. Pričakuječe gleda Ferša in Caneka.

Ferš Bravo, gospodična Waldhuber, tak se to dela! To je pristop! Svaka čast!

Canek (Je čisto iz sebe, ves je raznežen in ponosen na Liliko.) Kaj tak lepega moje uhe še v življenju niso slišale.

Lilika (Ji zelo godi.) Resno? Resno tak mislita?

Canek Lilika, ti si genij! Ti bi lahko vreme kazala!

Lilika Se še mam druge ideje, celi kup zamisli. Lahko bi storitve našega britofa dali v kako turistično agencijo, se veta, da jih prodajajo, tak ko druge arazmaje. Napisali bi... (Se smelo postavi in obelodani.) Novi mariborski britof – najbolj moderni grobarski rezort v totem delu Balkana.

Ferš Ne Balkana, Europe!

Lilika Te pa Europe, bolš, ja. Pa bi lahko hišice naredli zraun, da bi ludi lahko prespali, pa kako plesišče pa bazen. Kr pogrebi so stresni...

Ferš Super ideja! To fse bomo naredli, ja. Celotno ponudbo, s sedmino vred. Sedmine je že fajn met, samo treba jih je fejst napit, je hitro lahko spet kaki pogreb.

Canek se nežno, obotavljivo približa Liliki.

Canek Lilika, ti si genij, veš.

Lilika Ja, res? Res tak misliš? Se so mi že rekli kdaj to, ja, samo nisl najbolj verjela. Tebi pa verjamem, Canek.

Ferš Pst! (Pokaže na radio.) Daj bol na glas, neka nesreča je bla.

Lilika poveča glasnost.

Moderator bere poročila: »S policijske postaje Tabor poročajo o hudi prometni nesreči, ki se je danes pripetila na Radvanjskem ovinku in v kateri je bil udeležen avto Opel Corsa. Šofer in sopotnica sta tragično preminula v požaru, ki se je vnel ob trku z drevesom...«

Ferš Canek, jebenti mater milo, ti si ovadva pusto v autu?

Lilika (presenečeno) Ti si vozo, Canek?

GLEDALIŠČE CELJE

Canek Mene je vun vrglo, ova dva pa sn privezo.

Ferš Pa kaj si ti čist auzglajzau?!

Moderator bere poročila: »Policisti naprošajo vse morebitne očitvidce, da se javijo na policijski postaji in pomagajo razjasniti vzrok tragedije.«

Ferš (Začne noreti.) Ugasni! Ugasni to, kr bom popizdo! Popizdo bom!

Lilika takoj ugasne radio.

Ferš Tu plačujem neke reklame na ovem kurčevem radiu, ovi mi pa gre mrtvece ubijati! Ko se to razve, sn gotof, gotof sn! Sem prii zaj!

Canek Zakaj?

Ferš Sem prii, pa boš vido.

Canek Nea grem, kr mi boš nekaj naredo.

Ferš Ne bom, nič ti ne bom naredo, oblubim. Samo nekaj te bom fprašo.

Ferš začne hoditi proti Caneku, ta se umika.

Canek Kaj?

Ferš Nekaj. Ne morn tak na daleč.

Canek Se me lahko tud tak, nea rabima skup stat. Kaj te zanima?

Ferš Boš ti vido, kaj! Boš ti vido, kaj! Kak si me uničo!

Ferš se zažene za Canekom, hitro ga ujame in začne pretepati.

Lilika Ferš, kaj se ti je čisto ščamalo? Pusti ga!

Canek si sname leseno nogo in se z njo brani Ferša.

Canek Pusti me, hajban!

Ferš Daj bek toto nogo, jebemu mater!

Ferš iztrga nogo Caneku in jo zažene proč. Zdaj ga že pošteno mlati in Caneka vedno bolj boli.

Canek Au, na kripla se je spravo!

Lilika poskuša rešiti Caneka.

Lilika Pusti ga, Ferš, pusti, vidiš, da je kripl!

Canek Nisl, samo malo krumpam.

Ferš Uničo me je!

35

Lilika s tal pobere leseno nogo in mahne Ferša po glavi, da se nezavesten zgrudi. Lilika in Canek obstojita ter se zazijata v ležečega.

Lilika (Se v strahu prime za usta.) Ojoj!

Gledata v Ferša. Mine nekaj sekund in Feršu v hlačah zazvoni mobilitel. Zdrami se, leže seže v žep po telefon in se opotekajoče dvigne. Ko se javi, se zdi najbolj priseben in prijazen človek na svetu. Sladko se pači v »lepik slovenščini.

Ferš Lepo pozdravljeni! Grobarski elizij Večno razkošje, želite? Direktor Ferš pri telefonu, s čim vam lahko pomagam? Aha, še zadnjič bi se radi poklonili preminuli. Za koga pa gre? Ah da, Švajncer Melita.

Canek se začne umikati z odra. Ko ga Lilika očitajoče pogleda, ji pokaže pst.

Ferš Kako tragična usoda. Umreti tako na zaroki. Moje preiskreno sožalje. Seveda ste dobrodošli. Kdaj pa bi... vi... če smem vprašati? Aha, že jutri. Seveda, danes je že nekoliko pozno. Najdete nas na novi lokaciji. Vam pošljem koordinate. Hvala za klic! Lep večer tudi vam!

Ferš prekine. Obraz se mu takoj pomrač in divje pogleda za Canekom, ki ga že ni več. Lilika ga sprašujoče gleda. Ferš dvigne roke in ji ves iz sebe jezno zavpije.

Ferš Melito hoče videt, ova pa je zgorela! Pička mu materna!

Tema.

3. prizor

Canekova soba, polna stripov in posterjev Batmana.

Vstopita Lilika in Canek. On visi na njenih plečih, ker je tako pijan, ona pa še komaj vzdrži pod bremenom. Otrese se ga, da pade v posteljo. Vzdihne in ga začne pripravljati za spanje.

Lilika Stanko, zakaj tak piješ?

Canek (pijano) Samo ti mi rečeš Stanko. Lahko mi rečeš Stanek. Eh, pol je že tak skoro isto ko Canek.

PRAVI HEROJI

Lilika mu sezuva čevlje.

Canek Ti si tak dobra. Fsi pravijo...*(Obmolkne.)*
Lilika Kaj pravijo?
Canek Da si kurba. Samo jaz ne verjamem.

Lilika globoko vzdihne in mu začne slačiti hlače, nato pa še srajco.

Canek Ti si angel. Veš, Lilika, ti si angel.
Lilika Spi zaj, pa daj mir.

Lilika ga pokrije in sede ob njem na posteljo.

Canek Lilika?
Lilika Kaj?
Canek S kolkimi si bla?

Lilika nič ne reče. Čez čas...

Canek Kaj si pozabila?
Lilika Daj mir, štejem.

Canek utrujeno vzdihne.

Canek Vseeno si angel.
Lilika Nisn jas angel, Canek, samo sn...
Canek *(bolj v spanju)* Taka si ko jas.
Lilika Kaj si ti tudi nesrečen?
Canek Ata pa mama sta v Nemčiji, vem to. Sn našo odrezke od nakazil iz Nemčije. Nič se nista zabila. Oma misli, da jaz tega ne vem. Nemška banka je, Lilika, nemška, pa vlke vsote. Že leta plačujeta.
Lilika Resno?
Canek *(Spet pijansko prikima.)* Resno, ja, čisto zaresno. Mislijo, da jaz ne vem, da je Canek tako zabito tele. Samo jaz sn našo odreske iz Nemčije, veš, Lilika.

Lilika Ah, pijan si.
Canek Pijan že mogoče, ja, butast pa ne. Sta onadva napisana. Pišeta se ne več isto, samo imena pa te poznam, če so ista ko na njunem kamnu, pa moja ata pa mama sta.
Lilika Ja koga pa so te tam za ograjo pokopali?
Canek Nikoga! Se to je to! Oma Feršu plačuje, da je mene vzeu, kripla, da mam te neko službo, ko sn preveč zabit za šolo.
Lilika Nisi ti nič zabit za šolo, Canek, samo učiš se težko. Se spomnim, ko si reko, da so debrecinca red nun.
Canek Kaj niso?

Lilika Ne. Laminati tud niso verska sekta.
Canek Kaj fse to sn reko? Ti si taka dobra duša, Lilika, ti nobenemu nea znaš rečt ne. Ti bi lahko bla nova mati Tereza, če bi htela.
Lilika Ah, Canek, mogoče pa ti ne bi smeu tolko pit.

Canek *(Zavzdihne.)* No, se v osnovni še nisn. Riso sn rad, samo nisn rad kazo, kr so se fsi smejali.

Lilika Canek, če si pa kurce riso.

Canek *(Se razburi.)* Niso to bli kurci, ampak armature!

Lilika Kaj?

Canek Pipe. Za umivalnike pa lavaboe.

Lilika Aja. Zakaj si te to riso?

Canek Kaj vem, vseč so mi, pa znau sn. Meni je tak lepo, ko samo knof obrneš, pa voda prteče. A ni to čudež, Lilika, ni to en čudež? Da maš izvir doma. Enkrat so nas pelali gor na ovi slap Šumik na Pohorje, pa sn tam tisti izvir vido, pa sn reko: Mi pa mamo takega doma v kopalnici. Pa so se fsi smejali. Vedno so se mi fsi samo smejali, Lilika. Zakaj? Tud mama pa ata se mi zaj smejita kje v Nemčiji, ko se spomnita, kak sta se me lepo rešla, kripla svojega.

Lilika Se nisi kripl, pač nimaš cele noge.

Canek Oma pravi, da sn cvergl pipek.

Lilika Eni so kripli noter v sebi. Srca nimajo, srca, Canek. Pa ni večjega kripla, veš, ko to. *(Zajoče.)*

Canek *(Se takoj dvigne in jo tolaži.)* Lilika, oprost! Kaj sn jas kaj takega reko? Se nisn hoto! Oprost, nena joči! Na, tu maš odejo pa se obriši.

Lilika se močno vsekne v odejo.

Lilika Ne, nisi ti nič. Samo zalublena sn bla v enega, on pa me je meu...*(Obmolkne.)*

Canek Kaj, Lilika? Kaj te je meu?

Lilika Eh, nič. Počutla sn se ko eno truplo.

Canek *(Leže nazaj in stisne tisti del odeje, kjer se je useknila Lilika, na obraz.)* Ja, dobro vem, kak je to.

Nekaj časa sta tako v tišini. Canek spet malo zakinka in zahrgoli, pa še nekaj zamomlja. Nenadoma odpre oči in z nežnim nasmehom pogleda Liliko.

Canek Samo moje armature si pa rada barvala.

Lilika Ko nisn vedla, kaj so. *(Se mu nasmehne nazaj.)*

Canek Stripe sn hoto risat, pa sn znau samo ove kovinske ku... armature.

Lilika Kaj te vidiš v totih stripih?

Canek Ko še v četrtem nisn znau brat, mi jih je oma dala. Takoj sn not pado. Kaj ti še nisi nobenega prebrala?

Lilika Kaj vem, raje mam oddaje z zabavno muziko.

Canek *(navdušeno)* Pojma nimaš, kak so super!

Lilika No, si se fsaj brat naučo. Mogoče sta samo šla iskat boljše življenje.

Canek Kdo?

Lilika Tvoja ata pa mama.

Canek Canek naj pa crkne tu?

Lilika Se maš omo.

Canek *(boječe)* Lilika?

Lilika Kaj je?

Canek Bi šla kdaj z mano v Europark gledat, kaj fse nemrema kupit?

Lilika Seveda, Canek. Mam 5 eurof, si boma one masažne fotele privoščla. Veš, kak fajn drma.

Canek Joj, Lilika, ti si tak dobra do mene, jas sn pa taki pikzibner.

Lilika Nič nisi pikzibner, Canek.

Canek Sem, Lilika, sem. Vsem pravim, da sn tebe pred morskim pesom rešo.

Lilika Zakaj te to?

Canek Zaradi tote moje mrtve noge. Rečem, da mi jo je morski pes v morju pajsno. Sram me je povedat, da sn se taki zverženi že rodiju.

Lilika Bežji no, se nisi nič zverženi. Čist vredi si.

Canek Res to misliš?

Lilika Seveda. Ko na miru stojiš, se ti nič ne vidi. Pa če bi se malo tak na stran česo, bi biu pravi tip.

Canek Kak?

Lilika Tak, na špukfelno.

Lilika mu začne popravljati frizuro, Canek zapre oči in se topi ter vzdihuje.

Canek Joj, joj... ijoj... Ne me raje več, Lili, ne me...*(Tone v sen.)* Ti si za poamat, jas pa sn tak...

Lilika Kaj?

Canek zaspi. Lilika umakne roko, se obrne proti občinstvu in se resno zamisli. Čez

čas se prodorno zagleda v občinstvo, kot da ji je neka nova ideja zasijala v očeh...

Lilika Kolk vem, oma nič ne troši, pa stalno Caneka truca za dnar.

Canek v spanju rigne, da se Lilika ustraši. Malo ga potrese, da vidi, kako trdno spi.

Lilika Hej, Canek, hej!

Canek se ne zbudi več. Lilika se skloni bliže k njemu in zaupljivo sprašuje...

Lilika Ki je dnar iz Nemčije, Canek? Ha? Ki? Svoji Liliki pa boš že povedo. Dnar od tvojega atija pa mamice iz Nemčije, ki je? Ki si našo one odrezke? Ga ma oma na knjižici?

Canek *(v spanju)* Batman ve.

Canek se obrne proč. Lilika uvidi, da iz tega ne bo nič. Vstane in začne premetavati stripe. Išče.

Lilika Sami butasti stripi.

Pojavi se oma. Spet nima zob. Lilika se prestraši.

Lilika Oma, kak ste me fstrašili!
Oma Kaj štofiriš?
Lilika Nič, samo pospraulala sn.
Oma Ti si kaj pospraula, ja, še perila nea znaš obesit. Vrni mi zobe!
Lilika Tiše, oma, Canek je glih zaspau.
Oma Si ga vrei nategnla?
Lilika Oma, kaj si pa te vi mislite o meni?
Oma Fkrast mi ga hočeš.
Lilika Nič vam ga nočem fkrast, sploh ni moj tip.
Oma Vidim jas, kak se mu guziš.
Lilika To pa že ni res. Sam hodi za mano, ko neki cucek.
Oma Kaj bi rada?
Lilika Nič.
Oma Nea ti meni nič. Srce mu boš zlomla. Zaradi tebe pije.
Lilika To pa že ni res.
Oma Še tote stripe neha čitat, ko tebe vidi.
Lilika *(Ji to godi.)* Res? Jas sn mu več ko stripi?
Oma Kak maš lepe bele zobe. Je to od binglovega olja?

Lilika Tega res nea rabim poslušat.

Lilika se jezno izmuzne omi in odhiti k vratom.

Oma Če ga boš pustla pri miru, ti plačam.

Lilika se ustavi.

Oma Mam puno dnara.

Lilika se obrne.

Lilika Zakaj si pa pol ne kupite novih zob?

Oma Nimam jaz rada zob. Če ma človek zobe, hoče meso jest, to pa košta. Dam ti dnar, da greš v Nemčijo.

Lilika V Nemčijo?

Oma Ja, v Nemčijo in tam ostaneš. Mam veze.

Lilika Kolko dnara? Pa od kod?

Oma Nea ti meni, da ne veš, od kod.

Tišina. Nato...

Lilika Zakaj to delate?

Oma Kr mam dnar.

Lilika težko vzdihne.

Oma Kaj je? Boš? Se te bo hitro pozaboa.

Lilika (To jo vseeno malo razžalosti.) Fsi dedi so isti.

Oma Keri pa te je te silo, da fse sprobaš.

Lilika Bom premislila.

Lilika odide. Oma se zagleda v Caneka. Nato sede ob njem na posteljo, mu popravi odejo in ga poboža. Tako obsedi za nekaj trenutkov, dokler iz žepa ne vzame proteze, si jo vstavi v usta in pove občinstvu.

Oma Nena ga dam nikomu!

Canek (Se prebudi.) Oma, zobe maš?

Oma (nežno) Mam, cvergl pipek, mam. Te malo požulim?

Canek Kahlo mi daj, bruho bom.

Oma pogleda za kahlo.

Oma Si že lulo not.

Canek Oma, hitro!

Oma mu poda kahlo, on vanjo bruha. Oma zmajuje z glavo, ko odloži kahlo.

38

Oma Zakaj tolko piješ, Canek?

Canek Nekaj mi tak pritiska na dušo.

Kaj je moja duša tud kripl, oma?

Oma Duša ne more bit kripl.

Canek Kaj pa pol?

Oma Lahko je samo razočarana.

Canek Ni to isto?

Oma Spi zaj, se boma jutri menla.

Oma gre. Mine nekaj trenutkov, Canek globlje zadiha, nato se spet nekoliko zdrami.

Canek Enega dne bom tud jaz heroj. Osvobodo bom Piranski zaliv pa Trst in šole pa ulice bojo poimenovali po meni. Ata pa mama bota ponosna na mene, Lilika pa mi bo dala klepinit.

Canek zaspi. Malo pohrkava, tu in tam se mu spahne. Prdne.

Čez čas se po žici »z neba« spusti Batman. Odpne se z žice in se ozira naokoli. Vidi Caneka. Gre do njega. Ta, kot da je nekaj zaslutil, nenadoma na široko odpre oči in presenečeno blekne.

Canek Batman!

Batman Zdravo, Canek!

Canek Moje ime veš?

Batman Valda, če sma frenda.

Canek Mijadva? Res? Daj no?! (Ne verjame, pomane si oči.) Kaj si res pravi?

Canek zleze s postelje in se ga s prstom dotika.

Batman Kaki pa? Prišo sn v Maribor City, da ti pomagam.

Canek (Se razveseli.) Joj, res? To bi blo super!

Pri čem pa?

Batman Najprej boš nahoblo ovega tvojega šefa, ko ti klepini tvojo Liiliko.

Canek Kaj Ferš klepini Liliko?

Batman Vsi razen tebe klepinijo Liliko. Ampak to zaj ni tak važno.

Canek Kak ni važno? Jas jo ljubim!

Batman E, to se bo zaj spremenilo.

Canek Kak to misliš?

Batman Naredo bom iz tebe največjega švalera v Austriji.

Canek Ampak mi smo v Sloveniji.

Batman Aja? Kje?

Canek V Sloveniji?

GLEDALIŠČE CELJE

Batman Ne ga srat! Na mojem gedžetu piše Austria. (Pogleda na črno škatlico ob pasu.) Zgleda, da nisl dobro ažuriro toti moj gedžet, mam neke stare podatke. (Obrne gumb na škatlici, ki jo nosi za pasom.) Aha, evo, je že. Naredo bom iz tebe največjega švalera v Italiji.

Canek V Sloveniji smo. (Nato mu postane misel všeč.) No, saj v tujini bi tud blo fajn klepinit.

Batman (Obrča gumb na gedžetu.) Naredo bom iz tebe...glej, zaj pa kaže Madžarska. Kak si reko, da bi moglo pisat? Hrvaška?

Canek Ne, Slovenija!

Batman Sploh mi ne pokaže. Zgleda, da je pre-mala država.

Canek Ti daj kr Balkan.

Batman Okej, te pa tak: Naredo bom iz tebe največjega švalera na Balkanu.

Canek Ne bi raje kr v Evropi?

Batman Ne morem. Mora bit tam, ki živiš.

Canek Se to je Europa.

Batman Aja? (Se ozre naokoli.) Ni videt.

Canek To je zato, ker smo tak fejest fse zajebali. Se tud Balkan bo vredi, bol pašemo tja.

Batman Ok. Pokaži mi pimpeka.

Canek Kaj si peder?!

Batman Da vidim, če sploh maš predispozicije za švalera.

Canek Ti to resno?

Batman Nočem se zastojn angažirat.

Canek se obrne proč od občinstva in da ven svojo »pištolo«. Batman si jo ogleda.

Batman (zamišljeno) Hm.

Canek Kaj je?

Batman Večjega maš ko jaz.

Canek Zajebavaš?

Oma (off) Canek, s kom se meniš?

Canek Z nobenim, oma, samo zdi se ti.

Oma (off) Ne ti meni samo zdi! Da si ga ne boš spet šprudlo, včeraj sn ti oprala postelnino.

Canek (Mu je ob teh ominih besedah zelo nerodno pred Batmanom.) Daj, oma, nehaj! Tisto je biu dušbad.

Oma (off) Nena ti meni dušbad! Kaj boš te ti z žajfo v pojsli, še v kopalnici je ni-maš rad.

Canek Dobro, oma, čujem. Ne bom nič delo, oblubim, zaspi zaj.

Canek še malo prisluhne; ko ni več glasu iz »druge sobek«, pojasni Batmanu.

39

Canek To si oma samo zmišluje. Res mi povej, večjega mam ko ti?

Batman To ni tak važno, mam jaz razne gedžete.

Canek Za klepinit?

Batman Tudi. (Prikima.)

Canek Daj, pokaži!

Batman naglo sleče hlače in proti občinstvu obrne svojo golo tazadnjo.

Canek Okej, mislo sn, da mi pokažeš svoje gedžete, samo tud to me zanima.

Canek pogleda njegovo premoženje in z začudenjem vzklikne.

Canek Ne me basat! Res je mali, samo je pa tud izredno tanki.

Batman žalostno prikima in skomigne z rameni, kaj se hoče. Pojavi se oma, spet je brez zob.

Oma I, kaki mali použek!

Batman hitro povleče nase hlače.

Canek Oma, no! Ne morš kr tak noter.

Oma Sn vedla, da se z nekom meniš.

Canek Lej, kdo me je obisko – Batman.

Batman (Ponudi omi roko.) Me veseli, gospa oma, jaz sn Batman.

Oma in Batman se rokujeta.

Oma Zgleda ko nuna.

Canek On je superheroj, ki brani boge pred hudobnimi.

Oma Super te, superheroj, da si prišo. Nekdo mi je fkrau zobe.

Canek Oma, zihér si jih spet kam založla.

Oma Ti si mi fkrau zobe, ker nisi mesa prneso! Fse si spet zajui!

Canek Boš jutri dobla. Pusti naju zaj z Batmanom, da...

Oma Ni govora! Veš, kak je že pozno, pol se boš pa jutr vleko ko megla, pa še celi kup kadavrof morš nazaj zakopat. Ti, Batman, boš zaj lepo šou domu, pa pridi jutri po njegovem šihtu, lahko greta na Mariborski otok al pa kaj takega.

Canek To je dobra ideja, oma.

Oma Iz kerega firtla ste?

PRAVI HEROJI

Batman Gotham City.

Oma Aha, tam pr Sitiju. V onih meščanskih bajtah?

Canek Ma kakih bajtah, oma, on je milijonar, živi v gradu.

Oma Joj, toti njegovi stripi. Čist je zmešan od njih. No, se je pa naučo čitat. Ajd, spat zaj oba, jutri pa le pridite, gospod Batman, pa kopalk ne pozabite.

Batman No prav, te pa grem, če je res tak pozno. V Gotham Cityju je sicer zaj dan. Lahko noč, Oma. Vam bom zobe najdo. Lahko noč, Canek. Lepo spi!

Canek (*Je že pod odejo, zadovoljno reče.*) Tudi ti, Batman. (*Ko se spomni.*) Hej, Batman, počakaj!

Batman Kaj je?

Canek Kak naj vem, da si res biu tu? Fsako noč prideš, ko pa se zjutraj zbudim, pa se mi zdi, da sem samo sanjo tak lepo.

Batman da Caneku malo črno napravico, na kateri sta zeleni in rumeni gumb.

Canek Kaj je to?

Batman En taki posebni gedžet.

Canek Kaj pa dela?

Batman Nameriš ga v nekoga, pritisneš zeleni gumb in ovi se pohčije.

Canek Vau, kak dobro! Bomba! Kaj pa ovi žuti gumb?

Batman Totega pa raje pusti pri miru. V nobenem primeru ga ne smeš pritisnit, razumeš? Nisi še pripravljen. To mi moraš obljubit. Vela?

Canek Ne bom, častna! Lahko mi zaupaš, tebe ne bom nikol iznevero. Zelenega pa lahko?

Batman Če te bo keru zajebavo, komot. Žutega pa nikoli, okej?

Canek Vela!

Canek skoči iz postelje in objame Batmana.

Canek Hvala, Batman!

Oma vzame gedžet.

Oma Daj sem zaj to, bom jaz vzela.

Canek (*kujavo*) Oma, no...

Oma Poznam jaz tebe, če boš to meu pri sebi, ne boš celo noč spau. Boš jutri dobo.

Canek (*Se ves srečen spravlja pod odejo.*) Kaka lepa noč. Adijo, Batman!

Batman Ajde, Canek, se vidimo!

Batman se pripne na žico in izgine v višave.

Canek zadovoljen zleze pod odejo in zaspi.

V spanju srečen dahne.

Canek Batman.

Tudi oma gre, a se čez čas vrne z Batmanovo napravico v rokah. Nekaj trenutkov gleda Cane-ka in razmišlja...

Oma Žuti gumb, ha...

Nameri gedžet v Cane-ka.

Oma Pa da vidimo.

Oma pritisne rumeni gumb. Slišimo čuden zvok. Oma se nakremži in prime za nos.

Oma Kak smrdi! (*Nato se zahihita.*) Hi hi hi hi, cvergl pipek se je fsrau. Toti žuti gumb je zakon!

Oma se veselo odpravi iz sobe.

Oma Komaj čakam na komemoracijo.

Zastor.

Drugo dejanje

1. prizor

Na novem pokopališču.

V ozadju gozd in avtocesta.

Ferš energično prepričuje Liliko.

Ferš Lilika, prosim, prosim, prosim, prosim! Lej, kak prosim.

Lilika Ne, pa ne, pa ne, pa ne.

Ferš Dau ti bom trinajsto plačo, regres pa odpravnino.

Lilika Kako odpravnino, kaj me misliš odpustit?

Ferš Samo da vidiš, kak sn dober s tabo. Samo če neoš htela bit mrtva, ne vem no...

Lilika Ti bi me zaradi tega odpusto?

Ferš Kaj pa čem? Rabim babje truplo. Misliš, da je meni lahko? Cela firma lahko propade zaradi tega in ti si edina, ki nas lahko reši. Hočeš met to na vesti?

Lilika Tajnica sn, ne pa tvoj kadaver.

Ferš Do zaj ti nikol ni blo težko za mene hin dat.

Lilika To je zato, kr mam čustva do tebe.

Ferš Te pa me razumi, Lilika – razumi no, če maš čustva. Če neomo meli trupla, te bo sranje. Se veš, da je ova, kaj je požrla prstan, zažgana v mrtvašnici. Ovi njen so-rodnik pride, kaj naj? Nekdo mora namesto nje ležat v naši mrliški vežici. Daj no, tebi to super gre, ko maš že tolko prakse.

Lilika Če pa praviš, da sn pretopla.

Ferš To je samo mene motlo, ko sn strokovnjak. Se ovi ne bo vedo, ko je taka vročina vuni. Pa reko bom, da klima ne dela, kr je fse še tak novo. Vidiš, da mam fse naštudirano. Nič ti ne bo.

Lilika Samo jas nisl ona.

Ferš Bežji, to je še najmajn. Smrt človeka spremeni. Leta pa postavo mata isto. Malo mejkapa pa bo. Gospod bi te samo rad še zadnič vido, ker ga ne bo na pogrebu, je reko. Ma neko nujno službeno pot.

Lilika Nočem, da se me dotika.

Ferš Mrtvo se te bom dotiko samo jas!

To nobenemu drugemu nena dovolim. (*Pristopi k Liliki in je nežen z njo.*) Ti si moj mali kadaver.

Lilika Reko si, da ko se boma vženla, nem rabla več bit.

Ferš Zaj mi lahko pokažeš, kak me maš rada.

Lilika Ne vem, no.

Ferš Daj no, Lili, poglej me.

Ferš nežno prime Liliko za brado in ji privzdigne glavo, da ga ta pogleda.

Ferš Se to ne delam za sebe, za fse nas.

Da bomo meli službe pa streho nad glavo. Zaj smo fsi v nevarnosti. Če odkrijejo, da smo zgubli trupla, bo po fseh cajtengah pa poročilih. Takoj propademo. Se jas, ko sn tak sposobn, se tega nea tak bojim. Samo kaj bo z vama – s tabo pa Cane-ko, ko sta taka geliptera. Keru vaju bo šlepo skoz življenje, če mene ne bo? Za vaju mi gre. Nočem vaju zgubit. Mi smo družina.

Lilika (*Se umakne od njega.*) Daj no, Ferš. Tak butasta pa tud nisl. Se pa te poznam, fse boš naredo, da boš dosego svoje.

Ferš Naj mi srce takoj zaj vun ftrga, če lažem.

Lilika Nea se špilaj, se veš, da maš pet kitajskih bajpasof.

Ferš Vidiš, tak se žrtvujem! To sn si poceni robo not dau, da lahko vama dam plačo.

Lilika Kako plačo? Od lani je nisl vidla! Samo skozi nekaj oblublaš, pa lažeš...

Ferš Jaz lažem?

Lilika Nehaj, Ferš!

Ferš Kaj ti pa je?

Lilika Tote tvoje sladke besede... kozlala bom.

Ferš Kaj si bolana?

Lilika Nič nisl bolana. Nisi edini, ki me ma rad, da neoš mislo.

Ferš Samo jas te bom edini vženo.

Lilika Tud to ne.

Ferš Daj, no, keru te bo te meu, se te fsi vejo.

Lilika Kaj?

Ferš Da si radodajka!

Lilika Kojn!

Lilika pritisne Feršu klofuto. Ta prizadeto vzklikne.

Ferš Lilika?! Kak si lahko? Ko veš, kak sovražim svojo bolečino!

Lilika (*Plane v jok.*) Jas pa tebe!

Lilika zbeži z odra.

Ferš Lilika?!

Lilika V Nemčijo grem!

Lilika izgine za zaveso. Ferš gleda za njo. Nato iz žepa potegne prstan in se obrne k občinstvu.

Ferš Nič ne boš šla v Nemčijo, mam jas prstan za tebe.

Vrže prstan v zrak in ga spretno ujame.

Tema.

2. prizor

Kopališče Mariborski otok.

Canek in Batman sta v kopalkah, slednji si jih je oblekel kar preko herojske oprave. Batman, poln energije, ravno pride iz vode, medtem ko Canek leži na brisači na lesenem ležalniku.

Batman Pridi, grema na tobogan. Veš, kak leti!
Canek Ti kr idi.

Batman Daj no, kaj se bojiš?

Canek Nič se nea bojim, samo ni mi.

Batman Kak si zmišluješ.

Canek Nena si.

Batman Celi bleди si.

Canek Nočem, da fsi zijajo v toto mojo leseno nogo.

Batman Zakaj pa nea greš fsaj v vodo? Veš, kak je fajn friška.

Canek Zakaj pa si ti nea daš dol totoga tvojega kostuma?

Batman Da me ne opeče.

Canek Se te jaz namažem. Se tukaj si lahko Bruce Wayne, te noben ne pozna.

Batman Daj, bom jaz tebe.

Canek se namesti, Batman ga maže in gleda naokoli.

Batman Lepo je tu na Mariborskem otoku.

Canek Je, ne? To je otok na Dravi. Pol gor malo više je elektrarna, pa pedri se tam prčijo.

Batman prebere na tubi.

Batman Kaki faktor te je to?

Canek Kamelja mast je.

Batman Aja? Pa je to sploh vredni ta kamelji losjon?

Canek Si že vido kdaj opečeno kamelo?

Batman Ne.

Canek No, vidiš. Pa skoz po puščavi hodi.

To mi je oma dala. Je rekla (*Jo oponaša*.)

Na, Canek, tu maš, s tem se maži, boš rjavi ko pečeni gujdek.

Veselo sta razpoložena.

Batman Daj, obrni se. Te bom še spredi.

Canek Samo bol nežno.

Batman Ni problema.

Canek se obrne.

Canek Maš kr močne roke.

Batman Hvala.

Batman zavzeto nanaša »kremo«.

Batman Ne gre mi z glave tota deklina, kaj je prstan požrla. Praviš, da jo je pubec pelo na večerjo, da jo zaprosi?

Canek V sladico ji je skriu prstan. In je lih biu na veceju, ko je natak ar prneso.

Batman Kaj jo je takoj pojedla?

Canek Če je mela tak rada tiramisu. Te pa se ji je prstan zatakno, pa se je zadušila.

Batman Ne pravijo zastojn tak, da sladkor ubija. Tak, gotof si.

Canek (*Se dvigne.*) Hvala. Medtem ko se je ovi zaročenec sposrau, je že prišo rešilec.

Batman Kaka tragedija. Ki pa te zaj toti prstan je?

Canek Kaj vem. (*Skomigne.*) Najbrž v njej.

Batman Škoda prstana.

Canek Kaj češ. Čuj, veš, kaj sn te mislo fprašat?

Batman Kaj?

Canek Ki te tvoj pomagač Robin je? V totih zadnih stripih ga sploh več ni. Nista več kolega?

Batman Ne.

Canek Kak te ne? Pa fčasih sta nonstop skup glave tišala.

Batman Ne bi zaj o tem.

Canek Aja, dobro. Se ni moja stvar.

Batman Ma neki dnar sn mu posodo.

Canek Ja, dnar pa prijatli, to ne gre skup.

Batman Zaj iščem novega. Sn mislo tebe fprašat, seveda če maš čas, pa kr naporno je.

Canek (*Je ves iz sebe od sreče.*) Res? Caneka bi vzeu za pomočnika? Joj, ful bi to biu!

Pa te ne moti ova moja kripl taca?

Batman Bi moj batler že kaj izumo.

Canek Aja, ti maš ovega tvojega batlera, ko je taki neki znanstvenik, pa tote tvoje gedžete skup šraufata. Vau, ja, to bi blo super,

če bi jas lahko biu tvoj Robin! Še boljše ko ovi švaler. Se to sn ti mislo rečt, nea vem, če me to tak fejt veseli – bit švaler. Samo Liliko bi rad klepino. Ni mi za neke druge. Poročiu bi se z njo, pa družino meu.

Batman Samo pol bi mogo nehat pit.

Canek Se sn že. Odkar si ti z mano, nena več.

Celi šiht sn dopoudne naredo bres ene same kaple alkohola, samo pivo sn piu.

Ni me več strah kadavrof.

Batman Strah te je mrtvih, pa delaš na britofu?

Canek Se samo totih svežih. Se zato sn se zaleto, kr sn miže vozo. Strah me je blo. Kaj čem. (*Spet skomigne.*) Za drugo nisn. Pa mrtveci me fsaj ne zajebavajo.

Batman da roke v bok in se odločno razkorači pred Canekom.

Batman Veš, kaj, Canek, od zaj naprej te ne bo noben več zajebavo!

Canek Kaj bom tvoj Robin?

Batman (*Mu prikima.*) Boš.

Canek (*Se zelo razveseli.*) Juhu! Končno bom nekdo!

Batman Zaj pa pridi, grema v vodo.

Canek Bom raje šou spet pod tuš.

Batman (*strogo*) Canek, v vodo!

Canek (*Se dvigne.*) Bom kr pod tuš. V vodi so bacili. Si vido, kolko ciganof je, pa hčijejo not.

Canek se odpravi. Batman zavpije.

Batman Canek!

Canek (*sitno*) Pa kaj je?

Batman Misliš, da ne vem?

Canek ugotovi, da ga je prijatelj pogruntal. Skloni glavo, nerodno mu je.

Canek Ni blo mame pa ateja, da bi me naučila.

Batman pride do njega.

Batman Mi ne zaupaš?

Canek Tak težko komu zaupam.

Batman Canek, poglej me.

Batman nežno prime Caneka za brado in mu privzdigne glavo, da ga ta pogleda.

Batman Sn te že kdaj razočaro?

Canek Fsi drugi so me.

Batman Jaz te ne bom. Hočeš bit moj Robin?

Canek prikima. Batman ga spusti.

Batman Te pa morš znat plavat. Pridi.

Pohitita v bazen. Batman prime Caneka pod trebuh in ga dvigne.

Batman Zaj pa delaj z rokama in nogama.

Canek Nimaš kakega gedžeta za to?

Batman Gedžeti so za pol, ko že kaj znaš.

Tema.

3. prizor

Nova mrliška vežica.

Lilika v vlogi trupla leži v krsti na mrtvaškem odru. Glavo ima na blazini, tako da ji lahko vidi-mo obraz. Okoli nje je vse urejeno za pogrebno slovesnost. Ob njej stoji dr. Žnuderl in opazuje Lilikin obraz, ki je veliko bolj bled kot po navadi in osenčen tako, da ji nekoliko spremeni poteze.

Dr. Žnuderl Ja, smrt človeka spremeni.

Skomigne z rameni, se skloni k torbi, ki jo je odložil ob sebi na tla, in prične brskati po njej. Lilika z enim očesom škili, kaj počne. Pojavi se Ferš.

Ferš Fse v redu, gospod Žnuderl?

Dr. Žnuderl se takoj začne delati skrušenega.

Dr. Žnuderl Robec sem iskal.

Ferš Nate mojega, dr. Žnuderl.

Dr. Žnuderl vzame ponujeni robec. Stojita tako, da dr. Žnuderl kaže Liliki hrbet. Ferš Liliki s palcem namigne, da je vse v redu, ta zavije z očmi.

Dr. Žnuderl Hvala! (*Opomni Ferša.*) Dr. Žnuderl se pišem, ne Žnuderl.

Dr. Žnuderl se močno usekne v robec.

Ferš Aha. Oprostite. Rabite še kaj?

Dr. Žnuderl (*Vrne robec Feršu.*) Želel bi le preživet nekaj intimnih trenutkov s pokojno. (*Poudari.*) Sam.

Ferš O, seveda. To pa jaz zelo razumem. (*Pogleda »pokojno«.*) Kak smrt človeka spremeni, ha? Čist drugačna je.

Dr. Žnuderl Kako to mislite?

Ferš Mislim... ni več živa. Mrzla je, hladna, nima več duše...

Lilika rahlo privzdigne roke, kot bi hotela Ferša opozoriti na neumnosti, ki jih govori. On to seveda opazi. Takoj neha.

Ferš No, samo da je fse vred. To sn prišo preverit. Da ni kakih... problemof.

Dr. Žnuderl Kakih problemof?

Ferš Pha, kaj jaz vem. Lahko bi vas strla žalost, bi omedleli, pa z glavo vdarli kam. Te bi morali še vas...

Lilika spet dvigne roke in Ferša ob tem še jezno pogleda. Ferš takoj neha. Lilika mu namigne, naj že gre.

Ferš (*bolj Liliki*) Ja, ja, se grem. (*nato dr. Žnuderlu*) Vas bom zaj pusto samega, da vas v miru boli duša. Če pa bote meli kako smrt v družini, pa bomo rade volje pomagali. Vem, da smo malo dražji ko ovi mestni, samo tu gre za čisto drugo storitev. Se vidite to novo mrliško vežico – klima sicer še ne dela, ampak ostalo pa. Sami najboljši materiali. Tu gre za pet zvezdic, ne pa nič. Nam je važno, kak se kadav... mislim premislili pri nas počutijo. Vidite, kak spokojno leži. Ko po masaži.

Oba pogledata Liliko, ki se naredi zelo spokojno.

Dr. Žnuderl Sem zdaj lahko malo sam?

Ferš Aja, ja, seveda, dr. Žnuderl, seveda. Samo nekaj lapam. Evo, bodite sami, delajte z njo, kaj čete.

Ferš gre. Dr. Žnuderl gleda za njim. Ko Ferš izgine...

Dr. Žnuderl Kaki troli. (*Pogleda Liliko.*) Tako Melitka, zdaj pa resno na delo.

Dotakne se njenega trebuha in nekajkrat pritisne.

Dr. Žnuderl Zanimivo. Nič plinov. Mogoče sploh ne bom rabo maske. (*Se obrne k občinstvu in pojasni.*) Telo mrtveca se napihne ko balon že po štirih dnevih zaradi plinov in tekočin, ki nastanejo pri razpadanju.

Dr. Žnuderl si natakne gumijaste rokavice, odpre Liliki usta in vanje sveti z baterijo.

Dr. Žnuderl V sapniku ga ni več. Saj... to bi bil že mali čudež. Torej bomo morali pri zadnjem vходу. (*Jo podreza s prstom.*) Drugače pa je lepo mehka. To je še za ponucat, bi rekel moj kolega s patologije.

Skloni se k torbi in začne iz nje vlačiti dolgo gumijasto cev. Lilika na skrivaj škili k njemu, kaj počne. Zavzveni mu telefon. Javi se. V eni roki drži telefon, v drugi mu binglja cev.

Dr. Žnuderl Kaj je, Sandi? Ravno sem začel. Dobil ga bom, ne skrbi. Čreva so en čudovit mehanizem, ko imajo stik s čim ostrim, se tistemu izmikajo, tud šivanke so ljudje že posrali, ne da bi kaj naredile. Če pa tak ne bo šlo, pa jo bom malo posecilo. Ne, ni fejest otrdela. Itak je prevroč, ravno prav mehka je. (*Pogleda Liliko in jo pogladi po obrazu.*) Skor ko živa. Saj bom fajn podnamazal. Joj, nehaj, ne bodi taka cvilila baba. To je samo truplo, tudi če jo odprem, se ne bo nič vidlo.

Liliki postaja jasno, kaj se dogaja, njen obraz je zgrožen.

Dr. Žnuderl Hočeš prstan al ne? Sam si rekel, da je ful vreden. Kaj pa kupuješ take drage. Pol pa nehaj! Saj veš, da sem najboljši proktolog v Sloveniji, da sem delal kolonoskopijo Žagarjevi pa Janu. Po tistem je imel on dost boljši vokal, ona pa je takoj zanosla, he he he (*Se bedasto reži.*)... Kaj praviš? (*Spet malo bolj prisluhne.*) Aja, to. Eh, za to naj te ne skrbi, v kislinu ga bomo namočili, vse razžre. Tiramisuja niti vohal ne boš. Ne cmizdi spet, no. Ajd, te pokličem, ko ga bom mel. Ne skrbi.

Dr. Žnuderl se obrne k Liliki. Njen obraz je v muki otrpnil. Komaj se še zadržuje, da ne pobegne. Dvigne ji krilo. Lilika izpusti čuden pisk. Dr. Žnuderl jo pogleda, a ne preveč presenečeno. Pove občinstvu.

Dr. Žnuderl Ni tako redko, da mrtva oseba kdaj tud še zastoka ali pa spusti kakšen drugi zvok. V pljučih je namreč še nekaj časa nekaj zraka. Včasih se zdi, ko da še diha.

In Liliki sleče hlačke. Pogleda ji med noge.

Dr. Žnuderl O, ta pa ma že kr nekaj prevoženih. Drugače pa ni slaba. (*Dvigne roke in sam sebe opozori.*) Žnuderl, skoncentriraj se. (*Pogleda cev in se spomni.*) Aja, gel.

Ko se skloni v torbo in brska za gelom, se Lilika dvigne. Na obrazu panična stiska, ne ve, kaj in kam bi. Kot zmedena kokoš se ozira naokoli. Ko dr. Žnuderl najde gel in se zravna, se hitro uleže v prejšnjo pozico. On prične zadovoljno mazati gumijasto cev in govori občinstvu.

Dr. Žnuderl Človek lahko po smrti še vedno opravi malo ali pa veliko potrebo, saj se po smrti mišice začnejo sproščati. Pri moških truplih dostikrat pride do erekcije, celo ejakulacije. (*Konča z mazanjem.*) Tako, najprej preverimo kanalizacijo, pol bomo pa dalje vidli.

Liliko strašno strese. Z rokami krčevito zgrabi za rob krste. Dr. Žnuderl pogleda Liliko, ki takoj vrne roke v prejšnje stanje. Dr. Žnuderl se čuti dolžnega pojasniti občinstvu.

Dr. Žnuderl Po smrti tkiva v človeškem telesu živijo še nekaj časa. Zaradi tega lahko še vedno nastanejo kaka refleksna dejanja. Še par dni po smrti se lahko zgodi kak nenadni gib al pa krč.

Dr. Žnuderl občinstvu pokaže zanko na koncu cevi.

Dr. Žnuderl Temu se reče elektroreksijska zanka. To je ta, ki preščipne polipe in podobno. Če pa si malo spreten, lahko tudi kaj ven potegneš.

Dr. Žnuderl se pripravi. Pogleda Liliko, ki se zadržuje z zadnjimi močmi. Dr. Žnuderl je zadovoljen.

Dr. Žnuderl Upam, da ni preveč ovinkov.

Dr. Žnuderl se dotakne Lilike z gumijasto cevjo, ta pa se sunkovito dvigne in zakriči.

Lilika Neee!

Dr. Žnuderl zadene kap in se zgrudi. Pridrvi Ferš.

Ferš Lilika, kaj si naredla?

Ferš se takoj skloni in preverja stanje dr. Žnuderla.

Lilika Žlahu mi je hoto v rit porinit!

Ferš Pa kaj je to takega?!

Lilika Na suho!

Ferš Ja in? (*Vstane.*)

Lilika Da bi prišo do prstana!

Ferš Ti prasec! (*Brncne na tleh ležečega.*)

Lilika z rokami pokrije obraz in zajoče. Ferš dr. Žnuderlu preveri pulz. Niti ni tako nezadovoljen.

Ferš No, biznis si zrihtala. Lepo, da se je odločilo za nas. (*Pozorno gleda novega pokojnika, nato vzame iz žepa telefon in pokliče.*) Hej, Bečiri. Mam ledvica. Ja, sveža. Lih zaj je rikno. Robe kolko češ, sam srce je škart.

Lilika (*Zavpije Feršu.*) Ti si prasec!

Ferš (*Liliki*) Nea začenjaj. (*nato spet v telefon*) Bom fse pripravo.

Lilika (*Še glasneje zajoče.*) Jas ne morem več tega delat. Jaz grem v Nemčijo!

Ferš (*v telefon*) Samo malo, Bečiri. (*Liliki*) Lahko nehaš s toto larmo, biznis mam na telefonu!

Lilika vrže prstan v Ferša.

Lilika Tu maš toti svoj prekleti prstan! Misliš, da ne vem, od kod je? Prijaula te bom!

Ferš stopi k Liliki in jo grobo porine v ležečo položaj, nato krsto zapre in jo zapahne. Nato spet v telefon...

Ferš Kdaj lahko prideš? Daj no, bo že nekdo drugi ta čas v slaščičarni. Ovi je še topli.

Medtem Lilika panično pije in tolče v pokrov.

Lilika Ferš, jebenti mater! Spusti me ven! Spusti me ven, slišiš?! Prasec! Spusti me ven!

Ferš se s telefonom umakne stran.

Ferš (v telefon) Nekaj čez petdeset ma, samo to noben ne bi uganol, se je lepo za sebe brigo... (Z nogo malo zaziba pokojnega doktorja.) Se veš, kak so doktori, morajo bit vzor. Aja, pa zglej, da bom meu še nekaj mlajšega. (Pogleda proti krsti.)

Lilika Ferš! Feeeerš! Slišiš?! Odpr! Ferš! Feeeerš!

Lilikini kriki še dolgo odmevajo v temi.

Tema.

4. prizor

Na starem pokopališču.

Ob strani je postavljen manjši leseni oder, ovit v slavnostni trak in pokrit s platneno streho. Na drogu ob njem visi slovenska zastava.

Ferš stoji ob kupu kosti. Pride Canek, oblečen v Batmanovega Robina.

Ferš Canek, jebote, kaki te si?!

Canek Heroj.

Ferš Zadni čas je, da greš na zdravljenje.

Canek Zakaj?

Ferš V Batmana si se obleko, pa niti fašenk ni.

Canek To ni Batman, ampak Robin.

Ferš Taki mi neoš na komemoraciji.

Canek Trezn sn.

Ferš (Mu ne verjame.) Da si neoš kaj naredo.

Nena mi klauna na britofi špilaj. Bejš se preobleč! Če te Pahor vidi, se bo takoj hoto slikat s tabo.

Canek Zaj sn tud jas heroj.

Ferš Aja? Kaj si te naredo takega?

Canek Nisn še nič. Samo bom.

Ferš Boš fse bele miši, kaj jih vidiš, pobiu?

Canek Samo zlobne ludi bom.

Ferš Daj, Canek, nea seri! Če omi povem, da se spet v stripe oblačiš, boš vido, kaj se ti pravi bit hudobn. Tam pod odrom sn ti označo, ki boš jamo skopo. Ove kosti not nameči, pol pa idi ploščo h kamnoseku iskat.

Canek Tote kosti?

Ferš Ja kere pa?

Canek Tote sn jas pripelo.

Ferš Ja in?

Canek Partizanske so.

Ferš Ja in?

46

Canek Danes se poklonimo padlim domobrancom.

Ferš Joj, boma spet o tem? Sn jas kriju, da so domobranci pesi raznesli?

Canek Ampak to so pozabljeni ljudje, njihovim svojcem bo odleglo pri duši, če bojo vedli, ki ležijo, ne moremo jih podvalit drugim.

Ferš Se so samo kosti, pri mili materi božji! Kaj te tako delate okol tega?

Canek To je pomembno zaradi lepega spomina. Lukna v duši ostane, ko nea veš, ki so tvoji.

Ferš Joj, si naenkrat grato pametn. Prvič, to niso pozabljeni ljudje. Že 30 let to vlačimo na dan.

Canek Ker nismo nič uredili.

Ferš Nea me zaj moti. In kot drugo, kaj pa je najbol važno, to niso ljudje. Mogoče so to fčasih bli, samo zaj niso več. Tak ko drva ni več dreva, pa jo lahko mirne duše skuriš, al pa šalthebl ni več avto, pa lahko gre v plavž. Stvari delajo al pa ne. Ko delajo, mamu nekaj od njih, od totih kosti pa nima noben več nič. Samo kregarijo!

Canek (Vzklíkne.) Ampak mi si mormo zapomnit, zakaj je šlo!

Ferš Zakaj, Canek, zakaj? Zakaj je to tak važno?

Canek Da se ne bo ponovilo!

Ferš Joj, Canek, glej, sam si reko, koliko jih je že končalo s pokjenimi lobanjami na totem našem norem britofu, pa Kelti, pa Rimlani, pa Turki, pa Jugoviči – fse do danes. Pa smo se kaj naučili? Nismo! Kaj ti ni jasno?

Canek Samo zaj bo drugače.

Ferš Aja? Zakaj te?

Canek Kr zaj sn jaz superheroj in skupaj z Batmanom boma...

Ferš Ti si en navadn pijanček, Canek, daj si že rečt, no. En navadn kripl, siretek, ki ma privide.

Canek (Se razjezi.) Jas sn superheroj!

Stopi Feršu pred obraz.

Ferš Kaki ksiht! Kaj boš naredo?

Ferš mu spodmakne leseno nogo. Canek pade.

GLEDALIŠČE CELJE

Ferš Še stat ne morš prau.

Canek se klavrno pobira.

Ferš (bolj spravljiivo) Nehaj ga srat. Bomo te kosti uporabli tud za partizansko komemoracijo, vreji? Se jim bomo poklonli tak ko treba, vreji?

Canek kujavo molči.

Ferš Kaj se zaj muliš? Čez pet ur mora bit fse perajt, kr pride televizija, pa svojci, pa zgodovinari, pa pičke matere enih ge-lipterof. Fsi se vedno zraven pricofuknejo, ko je kaj takega.

Canek Alenka Bratušek pride?

Ferš Ova, kaj nam je tako sramoto naredla v Bruslu, zaj pa kao za gospodarstvo skrbi. Joj, Canek moj, kak smo mi en fukjeni narod, fse pozabimo. Komedijanti pa računovodkinje nam vodijo državo. No, se pravzaprav taki, ko si, zaj lepo pašeš polek. Ajde zaj, zrihtaj, kaj sn ti reko. Boš vido, kak bojo svojci veseli, ko bojo meli kam rože dat. Ko se začne, boš pa deliu letake za novi britof.

Canek A ne bo Lilika?

Ferš Tebi sn reko! Pa breobleči se za proslavo, jasno?

Canek Kje pa je Lilika?

Ferš Kaj, kje je Lilika? Spravi se delat. Ko boš fse končal, pa si lahko superheroj, pa se zaradi mene lahko v Hitlera oblečeš.

Ferš se odpravi.

Canek Kam pa ti greš?

Ferš Intervju bom dau za nacionalno televizijo. Radi bi vedli, kak so izkopavanja potekala.

Ferš odide. Canek vzame lopato in začne koptati pred malim odrom. V daljavi grmi. Zmračí se. Canek premotri nebo.

Canek Pa glih zaj.

Canek še nekaj časa koplje, nato gre do kosti in jih z lopato potisne v skopano luknjo. Začne jo zasipavati, ko nenadoma odločno odvrže lopato.

Canek Naj se lepo jebe, on pa njegova komemoracija.

47

Gre z odra. Vrne se s steklenico, sede na rob slavnostnega odra in pije. Ko neha, si obriše z rokavom usta in pogleda v nebo. Nato občinstvu.

Canek (kljubovalno) Ja, pijem, ja – pa kaj? Štajerci so itak fsi pijanci.

Spet pije in spet si obriše usta. Rigne. Pogleda občinstvo in mu pojasni.

Canek Superheroj lahko spiye, kolko če, pa ne bo pijan.

Močno zagrmi. Canek se ustraši in se skríje pod oder. Še bolj se stemni, na nebu se utrga oblak in se izlije na zemljo. Canek zaspi. Slišimo dež. Čez čas se v čudni, zasanjani svetlobi na slavnostnem odru pojavi Lilika. Bleda je in lepa, oblečena samo v kratko spalno srajčko. Zapoje.

Lilika Kaj ti je deklica, kaj si tak žalostna, kaj ti je, nič mi ni, srce me boli...

Canek se zbudi in dvigne.

Canek Lilika, kaj si tak čudna?

Lilika (Njen glas je brez emocij.) Mrtva sn, Canek.

Canek Kak mrtva, če poješ?

Lilika Zadušla sn se v trugi.

Canek Lilika, kaj te govoriš? Nea me straši.

Lilika Ne pusti, da me Ferš proda Albancom.

Canek (Zajoče.) Ne bom, Lilika, ne bom! Nikoli ne bom. Jas te bom pokopo, s temi rokami. Samo jas, noben drugi.

Lilika izgine v temi. Dež se unese. Pojavi se Batman. Tudi on je nekako drugačen in ves ovit v zasanjano svetlobo. Canek ga zagleda in mu stopi naproti.

Canek Batman, kaj je Lilika res mrtva?

Batman Mi, superheroji, vedno zgubimo tisto, kaj nam je najdražje.

Canek Zakaj? To je neumno.

Batman Da se lahko maščujemo. Da lahko postanemo to, kar smo.

Canek Ampak pol je fse brezveze. Heroj morš bit zarad lepega, ne pa zarad nekega povračila.

Batman Tak je to v stripih. Zob za zob, milo za drago.

PRAVI HEROJI

Canek Jas hočem samo svojo drago.

Batman Maš mene. Saj hočeš bit moj prijatl, ne? Moj Robin, moj najbližji pomočnik.

Canek Ampak...

Batman Kaj ampak?

Canek Nočem bit tvoj Robin, če nisi mogo rešit moje ljubezni.

Batman Zaj vidiš, kak težko je bit superheroj. Ko sn tu, umre nekdo v Gotham Cityju. Ko sn tam, umirajo otroci v Siriji. Ko pridem v Sirijo, zvem, da obešajo ljudi v Severni Koreji. Komaj pridem tja, pa strmoglavli letalo nad Indijskim oceanom. Koga naj rešim? Kdo si najbolj zasluži?

Canek Men se zdi, da Američani.

Batman Pa si res? Kaj so te oni tak posebne-ga? Kaj pa lačni otroci v Afriki?

Canek Noben ne more fseh rešit.

Batman Otroci umirajo, Canek, kak naj bom heroj v takem svetu?

Canek Te pa naredi pazovo. Dnara maš dovol.

Batman Kje maš flašo?

Canek gre po flašo in jo da Batmanu.

Ta jo na dušek izprazni. Z rokavom si obriše usta in globoko vzdihne.

Batman Vidiš, Canek, razočaro sn te, kr nisln Li-like rešo. Tud ti si hoto met protekcijo, samo ne gre to tak.

Canek Za en kurac heroj si.

Batman Ja, za en kurac, Canek. Prav maš. Nisl jaz pravi heroj, Stanko moj, nisl. Veš, kdo je pravi heroj?

Canek odkima.

Batman Navadni ljudje, Canek. Navadni. Lahko je bit heroj, če maš super moči, pa si najmočnejši človek na svetu, maš supersonični vid in brzino, pa razne gedžete, tak ko jaz. Kak pa bit heroj brez fsega tega, Canek, kak? Se zjutraj fstat s krumpavo leseno nogo, bit mali, grdi pa celi nikakvi. Pa še vedno met rad ljudi pa verjet v to, da so dobri. Klub temu, da se ves čas samo zafrkavajo pa ti grdo delajo.

Tišina. Čez čas...

Canek (tiho) Misliš mene, ne?

Tišina. Čez čas.

48

Batman Canek, ti maš rad ljudi tudi, ko te razočarajo.

Canek prime Batmana okoli ramen.

Canek Boš pa ti moj pomočnik.

Batman iz srca objame Caneka.

Batman Hvala, Canek.

Ostaneta nekaj časa v objemu. Batman vzdihne in vstane. Počasi se odpravi.

Canek Bruce.

Batman (Se ustavi in obrne.) Ja?

Canek Si resničen?

Batman (Na obrazu mu zaigra poreden nasmeš.) Canek, za tebe vedno.

Batman gre. Canek gleda za njim, ko se od nekod zaslišijo kliči.

Oma Canek! Canek! Canek!

Prisopiha oma, cela podrajsana in raztrgana, z razmršeno frizuro in z lobanjo v roki (tudi zobe ima) ...

Oma Veš, kaj sn dobla?

Canek Niti šajna se mi ne, oma.

Oma S pesi sn se tepla, samo sn dobla!

Canek Kaj oma, kaj si dobla? (Je še nekoliko otožen zaradi Batmana in Lilike.)

Oma Kopfšus bučo! (Veselo pokaže.) Tintaro od mojega Božidara! To je on, vidiš. Tri lukne ma.

Canek Oma, fsaka lobanja ma tri lukne – eno za nos pa dve za oke.

Oma Kaj mi boš govorilo! To je moj Božidar!

Zaj ga bom lepo pokopala, pa mu zapela.

Canek Kaj ti je to tak važno, oma? Se je samo kost.

Oma (jokavo) Canek moj, dokler niso po televiziji povedali, da so jih tu pobili, nikol nisl vedla, kam naj rože položim, kje naj svečo pržgem.

Canek Kaj ni spomin dovol?

Oma Lepo je vedet, kje se je zadnič zemle dotakno.

Canek Kak lepo govoriš, oma.

Oma Batman mi je dau nove zobe. Take, ko nikol niso lačni.

GLEDALIŠČE CELJE

Canek A si ga ti tud vidla?

Oma Seveda. Super dečko je, samo oblačo bi se lahko malo bol šekasto.

Canek Te pa mi je res dau en ovi svoj gedžet?

Oma Je, ja. Samo ga nea dobiš, dokler mi ne boš korzike popravo.

Canek se hitro odpravi.

Oma Kam greš zaj? Dedeju reč zdravo.

Canek Liliko rešit!

Canek odšepa z odra, hitro, kolikor se da. Oma gleda lobanjo.

Oma Kaj sn ti jas praula o župnikih, ha? Samo za svojo rit skrbijo. Te pa bi on vzeu puško, pa šou svoje strelat! (Nečesa se spomni in pove občinstvu.) Aja, za šajtrgo pa sn mu pozabla povedat.

Gre z odra in se vrne s samokolnico, polno kosti.

Pese sn razgnala pa sn pobrala ove kosti, da ne bojo ležale tam.

Vsipa kosti v jamo, ki jo je skopal Canek. Obrne se k občinstvu.

V grobu ni žepof. Kaj si nabrau v duši, s tem boš ležau. Toti bogi reveži pa niti nabrat niso mogli kaj. S praznimi žepi in s praznimi dušami so šli. In v tem so si fsi isti.

Vzame lopato in zasipa jamo. Zasliši se pesem Najprej zastava slave. Oma gre, ker se začnejo projekcije: dokumentarni posnetki iz druge svetovne vojne (partizani, domobranci, talci, taboriščniki, bombardiranja... – vsa plejada agonije Slovencev v drugi svetovni vojni). Nenadoma se projekcija ustavi in glasba preneha. Žarek obsije svežo gomilo. Pride Batman. Na čelu nosi rdečo zvezdo. Venec položi čez gomilo. Slovesno postoji, s sklonjeno glavou, v kontemplaciji. Nato razodene občinstvu.

Batman Vsak človek si piše sodbo sam.

Nato iz žepa potegne ruto. Z njo si preveže oči in se spusti na kolena. Tišina. Odjekne strel! Batman se zgrudi. Tišina.

Tema.

49

5. prizor

V mrliški vežici.

Na mrtvaškem odru ni krste. Na njem Ferš razteleša kadaver. Ob nogah ima hladilne skrinje in v njih zlagu v polivinil zavite kose mesa. Kri šprica naokoli, vendar to Ferševe delovne vne-me ne zmoti. Obrnjen proč od nas, smelo tolče z mesarsko sekiro in poje:

Ferš Od pekla do raja, vidiš, kaj se nama dogaja... Od pekla do raja, življenje ni gasilska vaja!

Nato snifne črtico. Ves se strese od ugodja in zarjuje.

Ferš To mi delaj!

Pride Canek. Ni več oblečen v Robina.

Canek Ferš, ki je Lilika?

Ferš Kaj, ki je Lilika? Kaj te jaz vem, ki je Lilika!

Canek Ne laži!

Ferš Kaj bom te lago! Pička tečna je.

Canek Koga to sekaš?

Ferš Meso za komemoracijo. Sn ti reko, da bomo mi tud meli pogostiteu.

Canek Nisi.

Ferš Te sn pa pozabo. Si narihto ploščo?

Pridi, boš z mano eno črtico. Danes se super počutim!

Ferš znova snifne črtico. Spet se strese od adovoljstva in zarjuje.

Ferš Joj, kaj mi dela! Boš?

Canek Celi krvavi si.

Ferš Kaj te nič ne rečeš?

Ferš se pogleda v ogledalce, ki ga izvleče iz žepa. S predpasnikom si pobriše kri z obraza. Šele zdaj, ko se obrne k Caneku, vidimo njegov obraz. Tako si je razmazal kri po obrazu, da je podoben liku Jokerja iz stripa o Batmanu, zraven pa mu obraz, podžgan od droge, ves gori od nore delovne vne-me. Canek se zdrzne.

Canek Joker! (Takoj se postavi v karateistično pozo.)

Ferš Kaj ti te je?

Canek Vrni mi Liliko!

PRAVI HEROJI

Ferš Tele pijano!

Ferš se vrne k svojemu delu, medtem pa Canek naredi nekaj karateističnih figur in zraven spušča čudne zvoke. Brčne Ferša v tazadnjo. A ta se niti ne obrne.

Ferš Canek, ne seri!

Canek spet ponovi svoj karateistični uvod in brčne Ferša v tazadnjo. Tokrat močnejše in zraven še pade.

Ferš Mater ti milo, Canek, nalomo te bom ko malega pesa, če neoš neho! (Se na kratko obrne k Caneku in ga pozorno pogleda.) Si spet kolonsko vodo piu? (Znova se osredotoči na delo.) Nena me zaj moti, tota jetra morn vun dobit.

Canek se okorno pobere in spet gre v akcijo.

Canek Lilika je moja!

Že stegne nogo, da bi brčnil Ferša, ko se ta urno obrne in ga zgrabi za nogo. Nato ga grobo sune proč, da Canek odleti čez oder, pade na hrbet in z glavo močno udari ob tla. Brez življenja obleži. Ferš, ki se je znova vrnil k svojemu delu, tega niti ne opazi. Spet snifne črtico, se ves strese od užitka in zarjuje.

Ferš Kak to tuče! Kako robo ma precednik!

Zapakira jetra in jih položi v skrinjo. Ne gleda proti Caneku, ko mu govori.

Ferš Cana, nesi tote kište vun, kr jih pride Bečiri iskat...

Zdaj le pogleda za Canekom in vidi, da nepremično leži.

Ferš Canek?

Nezadovoljno odmaje z glavo, gre do Caneka in ga potrese.

Ferš Canek ... Lej ga zaj. (Vzdihne.) Mater!

Ferš dvigne Caneka in ga položi na mrtvaški oder. Ravno vzame v roke sekiro, ko pride

oma in se zgrozi, ker je Canek ves krvav od Ferša in krvi z mrtvaškega odra.

Oma Ingemar, kaj si mu naredo?

Ferš Kaj, kaj sn mu naredo? Kaj fsakemu sn jas kaj naredo? Sam si je naredo! Pijan je ko opica! Dovol ga mam, oma! Eno sekundo nea more bit trezn. Nem ga meu več tu v službi, pa če mi daš ne vem kolko dnara. Kripl gor al dol! Se te nisl ova zveza Sonček al kaj!

Oma (Zavpije.) Vmr si ga!

Ferš Nič ga nisl vmr, pijan je, pa je pado.

Oma nameri Batmanov gedžet v Ferša.

Ferš Kaj te maš to eno smešno pištolo?

Oma Pun kurac te mam, Ferš!

Ferš Daj, oma, ne seri.

Oma Ne bom jas, ti boš! (Nameri vanj in stisne rumeni gumb, zraven vpije in se zlobno smeji.) Seri... ha ha ha! Seri – ha ha ha! Seri!

Ferš se nakremži in prime za tazadnjo.

Ferš Ojoj!

Steče za mrtvaški oder. Že med tekom si slači hlače. Skrit za odrom, hitro opravi veliko potrebo. Nato vstane in se nameri k omi, vmes si zapenja hlače. Oma pa spet nameri vanj in pritisne rumeni gumb.

Oma Seri... ha ha ha! Seri – ha ha ha! Seri!

Ferš spet teče za mrtvaški oder na veliko potrebo. Malo se mu že začenja svitati, da je kri-va oma.

Ferš Oma, kaj to ti delaš?

Oma se mu približa, meri vanj in začne pritiskati gumb kot nora. Ferš je v zavetju mrtvaškega odra in ga ne vidimo.

Oma Žuti gumb pritiskam! Seri, Ferš... ha ha ha! Seri – ha ha ha! Seri!

Ferš (Je že v paniki.) Oma, nehaj! Ne morn tolko...

Oma (Se vedno bolj neprisebno smeji.) Seri... ha ha ha! Seri – ha ha ha! Seri!

Ferš Nimam več kaj! Oma, daj no...

Oma Seri... ha ha ha! Seri – ha ha ha! Seri!

GLEDALIŠČE CELJE

Ferš Oma, ne, prosim, ne morem več! Čreva mi grejo vun! Oma, ne, prosim!

Slišimo prdenje, žvižganje, cviljenje in razne zvoke Ferševe agonije.

Oma (Še vedno kot zblaznela pritiska rumeni gumb.) Seri... ha ha ha! Seri – ha ha ha! Seri!

Ferš Oma, ne, prosim, ne morn... ne...!

Ferševe muke počasi potihnejo. Oma končno neha meriti z napravo.

Oma Gotof je.

Pihne vanjo, kot da je zmagovalka revolveraškega dvoboja.

Oma Seronja.

Pride Lilika.

Lilika (Se prime za nos.) Kak smrdi!

Oma (Zadovoljno pogleda na Ferša.) Drekšus sn ga.

Lilika Kaj pa je Caneku?

Oma Ferš ga je hoto Albancu prodal.

Lilika Mene tudi. F krsto me je zapr. Je mislo, da sn že mrtva, pa se je na mene spravlo. Te sn pa vujšla. Vzela bom tota vaš dnar, oma, in šla v Nemčijo.

Nenadoma se Canek dvigne.

Canek Lilika, nena idi. Jas te ljubim, Lilika. Jas se s tabo nič nea bojim. Jas sn samo s tabo lahko heroj. Neho bom pit pa stripe čitat. Z dnarom od ateja pa mame si bom kupo pravo nogo, tako od Gorenja, ko zgleda ko prava, ma kožo, pa nohte, pa mozole, pa fse, pa jo lahko čutiš, ne oma? **Oma** Ja, cvergl pipek. Samo da si žiu. **Canek** Nena se bojim bit tvoj švaler, Lilika, pa skrbet za najinega froca. Nena se več nič bojim. Kr zaj sn vido... **Lilika** Kaj si vido, Canek? **Canek** Kak je lahko bit heroj, če drugim dobro hočeš. **Lilika** O, Canek!

Lilika se zažene Caneku v objem, spodrsne ji in pade. Z glavo udari ob tla in nepokretna obleži. Canek takoj skoči k njej in zajoka.

51

Canek Mrtva je. **Oma** Kri je spouska reč.

Pojavi se Albanec.

Bečiri Zdravo, prišeo sam po sveža roba.

Canek in oma se spogledata.

Canek Lahko pridete čez pol ure?

Bečiri prikima.

Bečiri Lahko počakam, ja, ker trenutno ne delam nikamor.

Bečiri se nakremži, prime za nos in gre.

Canek Samo Lilike ne boma dala. **Oma** Daj no, cvergl pipek, ne boš še zaj ti taki ko Ferš. **Canek** Joj, oma, nisl mislo za klepinit. Rabla jo boma namesto Melite za pogreb. **Oma** Pametno, pametno, cvergl pipek. **Canek** Pa nea mi več tak pravi. **Oma** Kak pa? **Canek** Stanko. **Oma** Prav, Stanko, grem zaj po šlahu, da sperema... **Canek** Kri? **Oma** Ne. Drek. **Canek** To bi rabli spet en celi vesolni potop, da bi tota drek sprali.

Tema.

PRAVI HEROJI

50

Epilok

Na praznem odru.

Le visoko noseča Lilika stoji na njem. Obraz ima bebavo razpotegnjen in vsake toliko ji tik potegne glavo v levo, da nekontrolirano zaokroži z njo in izbrblja nekaj nerazumljivih besed. Oči so obrnjene navzgor, spodnja čeljust, iz katere ji vsake toliko priteče slina, pa nemočno povešena. Roki ima zaviti pred seboj, kot da igra na kakšno godalo, zgornji del dlani si drgne ob telo. Daje videz umsko in telesno prizadete osebe, ki se ničesar več ne zaveda.

Čez čas prihiti Canek.

Canek Lilika, veš, da več ne smeš nikam sama.

Lilika se sunkovito zdrzne.

Canek Kam si htela it?

Lilika izpusti iz ust nekaj grgljajočih zvokov. Canek jo prime za roko. Govori ji kot malemu otroku.

Canek Moraš mi povedat, ko boš hotla rodit, okej? Tega nena pozabi. (Jo poboža po obrazu.) Okej?

Lilika obrne glavo nekam stran.

Canek Okej?

Pride Oma. Ima zobe.

Oma Kaj ova dela tu?

Canek Sama je prišla.

Oma Fse bo zajebala.

Canek Oma, nena tak govori.

Oma Precednik se rad slika z debili.

Canek Jo lahko nehaš tak klicat, vženla se boma.

Oma Kak, če niti da nea zna rečt. Odkar je padla na bučo, se samo še slini. Pa durhmarš ji glavo nekam meče.

Canek Ni važno, če je prizadeta, samo, da me ma rada.

Lilika nekaj brezveze zablebeta. Glavo ji cukne v eno stran, nato zatrese z rokama. Pride Ferš.

Oma Fsakega, ki jo bo fojtro, bo mela rada.

Ferš Tota je samo še za rezervne dele. (Misli Liliko.)

Canek Oma, nehaj, če sn srečn.

Oma Napumpo si jo že prvi tedn.

Canek Če pa je tak fajn.

Ferš Se se niti branit nemre.

Canek Rada me ma.

Ferš Kak te veš? Kaj ti je rekla?

Canek (Se v zadregi izmotava.) Eeee...ja.

In to še predn je tak padla.

Oma No, vsaj žulof več nimaš.

Ferš Jutri prideta tvoja ata pa mama.

Canek (Se silno razveseli.) Res? Oma, res?!

Oma Nea se preveč veseli.

Canek Joj, kaka lepa novica. Lilika, slišiš, moja dva prideta iz Nemčije.

Liliki glavo potegne na stran, bebavo se zareži in nekaj zablebeta. Slina ji steče iz ust, ki jo Canek takoj pobriše.

Canek Tak, pa si spet lepa.

Oma (Vzdihne.) Ti pravim, da se malo ahtaj.

Canek Zakaj?

Oma Rastava je v Ljubljani.

Canek Kaka rastava?

Oma O človeških organih.

Canek Oma, nič ne kapiram?

Ferš Oma je prodala njune dele nekemu inštitutu v Koblenzu.

Canek Kaj, kakemu inštitutu, če sta za ograjo pokopana?

Oma Nič nista pokopana, tak smo ti rekli, da boš dau mir.

Canek Oma, kak si lahko?

Oma Da sma mela za ploščo. Pa nena tečnari, kr nam fsako leto nekaj dnara dajo za to.

Ferš Ju je pa fesjt razmetalo.

Canek Fseeno ju bom šou gledat. Keri deli so?

Ferš Kaj je zaj to važno?

Canek Slikau se bom z njima, pa okviro.

Ferš V formalinu sta.

Canek Slišiš Lilika, moj ata pa mama sta na rastavi. V formalin jo grema gledat.

Liliki se obraz razleze v nekontroliran krč. Tako za hip obstane, nato se sprosti. Dva tika ji streseta glavo in spet ji iz ust steče malo sline.

Ferš Formalin je taka tekočina, ne pa kraj.

Oma Sn ti rekla, da ji daj slinček.

Ferš (Povoha v zrak in se nakremži.) Plenice si ji menjo?

Canek Si si jih ti?

GLEDALIŠČE CELJE

Oma Tiho zaj, kr prihaja precednik.

Ferš Se ga ne bo.

Oma Kak ne bo? Novi furtuh sn si kupla!

Ferš Bajne bo ne bo več hodo na partizanske komemoracije.

Canek Ka pa te?

Ferš Iz preceptva so sporočili, da se bo od zaj naprej poklono samo še pravim herojem.

Canek Pravim herojem, pravim, pizdo mater-no?! Kdo pa te so pravi heroji?

Oma Canek, boš neho klet, ti'm usta z žajfo namazala!

Canek Če pa pravi pravi heroji! Kdo pa te so pravi heroji, če to niso več partizani?

Nenadoma se Lilika glasno oglasi.

Lilika Aba...aba...aba...aba...

Canek Lilika, kaj je?

Ferš Daj ji mir, vidiš, da je prizadeta.

Canek (Jima pove.) Tud naša domovina je fejst prizadeta, pa jo mamu radi. Tudi, ko naš NK Maribor gubi, navijamo za njega. (Nato se spet obrne k Liliki in jo nežno spodbudi.) No, Lilika, povej.

Oma Canek.

Canek Kaj je oma?

Oma Ti nisi najbol tumast človek na svetu.

Canek (Se ob njenih besedah prav razneži.) Hvala, oma.

Oma Samo nea vem, kaj bo, ko bo toti vmr.

Lilika Aba...aba...aba...

Oma si razočarano da zobovje iz ust.

Oma Brezveze sn si šla naredit tote zobe.

Canek Tiho, oma, Lilika bo nekaj rekla.

Lilika Aba...aba...aba...

Ferš Kr nekaj bleja...

Canek Ne, nena. Vidim, da ji je važno.

Lilika se res trudi, da bi spregovorila.

Lilika Aba...aba...aba...(Dokler končno ne izstrel.) Nočem rodit!

Nastane tišina. Canek, Oma in Ferš se spogledajo.

Canek Zakaj ne, Lilika?

Lilika Grdi svet. Nočem rodit. (Začne z glavo sunkovito odkimavati.) Nočem, nočem, nočem!

53

Canek Se vaju bom jas pazo.

Lilika Nočem, nočem, nočem! Grdi, grdi svet!

Ferš Nekaj tak pametnega že dolgo nish ču.

Lilika Nočem, nočem, nočem! (Sunkovito odkimava.)

Canek Lilika, pa kaj ti je? To bo ja najin otroček!

Lilika Nočem, nočem, nočem!

Lilika pobegne z odra. Canek pa takoj za njo.

Canek Lilika? Lilika?!

Oma in Ferš ostaneta sama. Zagledata se k občinstvu. Čez čas se tudi Oma odpravi.

Ferš Oma, kam greš?

Oma Naredit tiramisu.

Oma odide. Ferš še nekaj časa stoji, nato začne s pripovedjo...

Ferš Nekoč je na jugu Austrije obstajala mala deželica. Ne. (Ni zadovoljen.) Nekoč je na vzhodu Italije obstajala...Ne. Nekoč je na zahodu Hrvaške...(Nezadovoljno odkima in vzdihne.) Eh. (Zamahne z roko.) No, v glavnem, obstajala je. Grem. (Pomaha občinstvu.) Samo ne se skrbet, prej al slej se vidimo. Se vete – (Naučeno pove.) Nudimo celovito, strokovno in potrebam prilagojeno izvajanje oskrbe ter nege za vse vrste mrtvecof.

Tema.

PRAVI HEROJI

52

Tarek Rashid, Aljoša Koltak

PRVIČ V GLEDALIŠČU CELJE

GOJMIR LEŠNJAK GOJC

igralec

Gojmir Lešnjak Gojc, slovenski gledališki in filmski igralec, režiser, glasbenik, deset let direktor Kosovelovega doma Sežana, se je rodil 22. februarja 1959 v Ljubljani. Po končani srednji lesarski šoli se je vpisal na agronomijo, nato pa predsedal na slavistiko. Po diplomi na Pedagoški akademiji v Ljubljani se je zaposlil kot učitelj slovenščine na osnovni šoli, kmalu pa nadaljeval s študijem na AGRFT. V vlogi Polpocha v uprizoritvi *Zasledovanje in usmrtitev Jeana Paula Marata* je zaključil študij v letniku Mileta Koruna in Matjaža Zupančiča leta 1988. Že na AGRFT je bilo njegovo delo povezano tudi z glasbo, ki ga spremlja vse življenje.

Po študiju je igral v Slovenskem mladinskem gledališču, nato pet let v SSG Trst, v nadaljevanju pa ga srečujemo kot igralca v skoraj vseh slovenskih gledališčih. Zdaj tudi v Celju.

Je ikona številnih kulturnih televizijskih oddaj – *Periskop*, *TV Poper*, *Teater paradiznik*, komična nanizanka *Naša mala klinika*, *Muzikajeto*.

Prav film in televizija, ki sta posredovala njegov talent za satiro in komiko, sta ga na ta način tudi determinirala.

Je dobitnik Borštnikove nagrade za mladega igralca (1984), Ježkov nagrajenec (1999), žlahtni komedijant na Dnevih komedije (2001 in 2007) in vitez dobre volje (2007).

ROK VILČNIK ROKGRE

dramatik

Je avtor pesniških zbirk *Sanje* (samozaložba, 1994), *Pogrešanke* (Locutio, 2004) in *Zdravilo za Ano* (Litera, 2015), sicer pa priznan sodobni slovenski dramatik. Nazadnje so tri njegove drame izšle pod naslovom *Ameriška trilogija* (Litera, 2013), je avtor številnih radijskih iger in prozaist, izdal

je roman *Mali ali Kdo si je življenje zmislilo?* (Mariborska literarna družba, 2001) in eksperimentalno novelo *Deset let razmišljanja* (Litera, 2005). Pomemben del njegovega opusa je namenjen tudi otrokom in mladim, ki jim je med drugim namenil *Vesoljne pravljice* (Locutio, 2001) in tri lutkovne igre – *Čombo, sončni kralj* (Aristej, 2004), *Babica marmelada* (Aristej, 2006) in *Vsakomur nekaj manjka* (Aristej, 2018). Doslej je doživel premiero že več kot 30 njegovih gledaliških tekstov, doma in v tujini. Nekaj let je bil zaposlen kot dramaturg v Mestnem gledališču Ptuj. Je eden od scenaristov najuspešnejše slovenske humoristične televizijske serije *Naša mala klinika* in serij *Lepo je biti sosed*, *Trdoglavci*, *Ena žlahtna štorija* ter drugih. Je pisec glasbenih besedil (Severa Gjurin, Neisha, Bilbi ...) in ustanovitelj glasbenih skupin Patetico, Papir in Pliš. Leta 2000, 2008 in 2016 je dobil Grumovo nagrado za najboljšo slovensko dramo, za *To*, *Smeti na luni* in *Ljudski demokratični cirkus Sakešvili*, leta 2004 žlahtno komedijsko pero za najbolje napisano komedijo *Pavlek*, ki je zmagala tudi

na Festivalu monodrama Ptuj 2004, leta 2014 pa Glazerjevo listino za *Ameriško trilogijo*. Njegovo zadnje literarno delo je roman *Človek s pogledom* (Litera 2016). Trenutno je največkrat uprizarjan dramatik na slovenskih odrih, v sezoni 2019/20 naj bi bila uprizorjena tri njegova dela: *Pošta* v Drami SNG Maribor, *Večja od vseh* v Prešernovem gledališču Kranj in *Hit sezone* v Mestnem gledališču Ptuj. V zadnjih treh letih je več njegove dramatike tudi na tujih odrih. Zelo uspešna je drama *Tarzan*, ki je bila uprizorjena v ZDA in na Hrvaškem, *Ljudski demokratični cirkus* pa je doživel premiero v Jeruzalemu. Obe drami sta vključno z dramo *Naše gledališče* izšli predlani v knjižni obliki pri založbi Sodobnost.

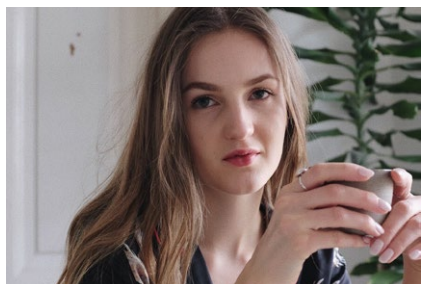
Rastko Krošl, Lucija Harum, Renato Jenček

Renato Jenček

LUCIJA HARUM

igralka

Rojena leta 1995 v Slovenj Gradcu. Šolala se je na II. gimnaziji Maribor, kjer je bila vsa štiri leta članica English Student Theatra, s katerim se je udeležila številnih festivalov in gostovanj v Sloveniji in tujini. Leta 2015 je pričela s študijem dramske igre na AGRFT pod mentorstvom

Nataše Barbare Gračner in Sebastijana Horvata. Z radijsko igro *Žrtve radia bum bum* so zasedli drugo mesto na UK International Radio Drama Festivalu v Canterburyju, za predstavo *Tumor v glavi!* pa prejeli zlato-lasko za najboljšo predstavo. Leta 2019 je diplomirala s predstavo *Stadion Olympia* v režiji Maše Pelko, trenutno pa obiskuje magisterij, smer gledališko petje. Med študijem je igrala v predstavah *Ta veseli dan ali Matiček se ženi* režiserja Janusza Kice, *Simpozij* režiserja Luke Marcena (SNG Drama Ljubljana), *Mercadet ali poslovni človek* v režiji Janeza Pipana, *Ta obraz* režiserke Tijane Zinajić (Mestno gledališče ljubljansko), *Realisti* (vskok) v režiji Tijane Zinajić in *Kdo se boji Virginie Woolf* v režiji Radoša Bolčine (SNG Nova Gorica). Igrala je tudi v nekaj kratkih filmih, med drugim v filmu *Risk* v režiji Tine Novak, za katerega so prejeli več mednarodnih nagrad.

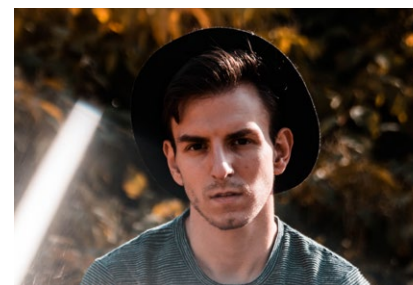
PATRIK KOMLJENOVIC

scenograf in ilustrator

Rojen leta 1998. Od otroštva se ni kaj preveč spremenilo, še vedno rad poprime za barvice, svinčnike, si umaže roke, razmeče svojo delovno površino, a vedno nekaj ustvarja.

Leta 2012 je začel sodelovati z založbo Smar-Team d.o.o. kot mladi ilustrator, kar ga je popeljalo na kreativno pot šolanja na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani. Po številnih uspešnih razpisih, natečajih in z možnostjo kreativnega ustvarjanja v KUD-u Pozitiv je za svojo študijsko pot izbral študij vizualnih komunikacij, smer ilustracija, na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani.

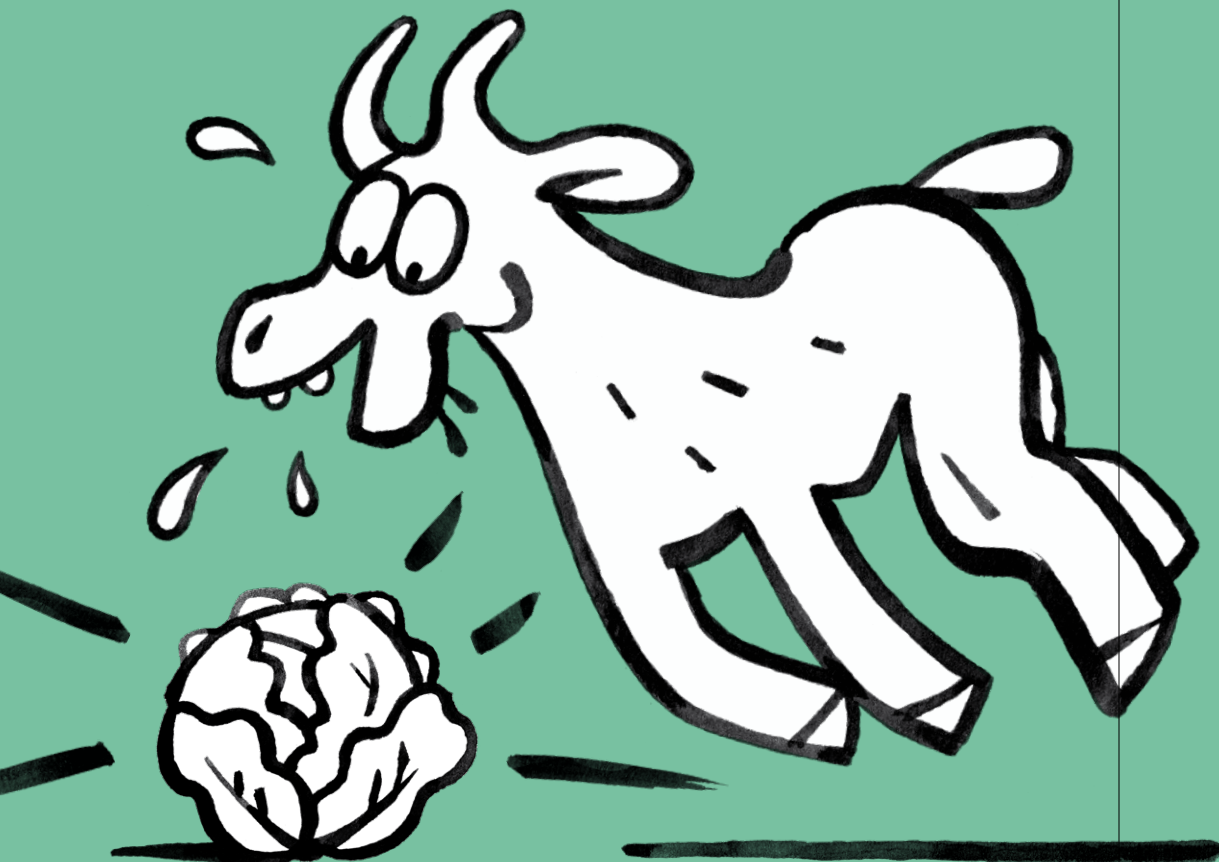
V raziskovanju diplomskega dela se je osredotočil na oblikovanje stripa in izvedel delavnico stripa za otroke slovenskih družin na Veleposlaništvu Republike Slovenije v Berlinu. Trenutno se na magistrskem študiju ilustracije posveča osebnemu likovnemu izrazu in svoje ideje prikazuje z oblikovanjem in ilustriranjem knjig, oblikovanjem gledaliških plakatov, s pasicami v stripih in z mnogimi ilustracijami, ki jih ustvarja.

Lucija Harum, Rastko Krošl

PRIPRAVLJAMO

Josip Jurčič KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI

režiser
Luka Marcen

premiera
oktobra 2021

Humoreska *Kozlovska sodba v Višnji Gori* slovenskega pisatelja, pripovednika in publicista Josipa Jurčiča (1844–1881) smeši in nastavlja ogledalo medčloveškim odnosom na slovenskem podeželju konec 19. stoletja. S svojo univerzalnostjo, ki posega v bistvo posameznikovega značaja in dinamiko v skupnosti ljudi, ostaja aktualna še danes, saj se človeška neumnost, omejenost in zablode do danes niso spremenile.

Josip Jurčič je pomembno vplival na slovensko literaturo in njen razvoj. Njegov roman *Deseti brat* velja za prvi slovenski roman, drama *Tugomer* pa za prvo slovensko tragedijo.

Lukež Drnulja ima kozla Lisca. Nekega dne se je iztrgal z domače verige, pobegnil in se skril za ograjo vrta uglednega višnjanskega meščana

lepa povest iz stare
zgodovine

predstava za otroke

krstna uprizoritev

avtorja dramatisacije
Tatjana Doma
Luka Marcen

avtorica besedil songov
Saša Eržen

na Andraža
Slamorezca.

Poželjivo
se je oblizoval
nad slastnim
zelenjav-
nim vrtom
onstran ograje.

Ko ga je Sla-
morezec opa-
zil, se je z bur-

klami pognal nadenj. Pred hudim tepežem ga je rešil Drnulja, Slamorezec pa mu je ves besen zagrozil s tožbo. Zapletena pravda je sprožila spor med vaščani in jih razdelila na dva tabora – za in proti kozlu.

Kozlovska sodba v Višnji Gori je satirična humoreska, ki na izredno duhovit in pronicljiv način spregovori o odnosih v mali skupnosti, podkupljivosti, tožarjenju, obračanju po vetru, koristoljubju. Jurčič je z njo postavil spomenik človeške neumnosti,

Človeška neumnost, omejenost in zablode se do danes niso spremenile.

domišljavosti, omejenosti in primitivne maščevalnosti, kljub temu pa človeške hibe izrisal v šaljivem in pozitivnem tonu, da nas zgodba o človeških pomanjkljivostih spravi v smeh in dobro voljo. Tudi danes se ljudje v sporih prehitro odločijo, da bodo poiskali pravico na sodišču. Iskren pogovor, dobra volja, želja po dobrih prijateljskih, sorodstvenih ali sosedskih odnosih bi jim prihranili veliko denarja, časa in energije, če bi le zmogli prisluhniti sočloveku.

Rok Vilčnik rokgre **TRUE HEROES**

Pravi heroji

Comedy
Gracious Comedy Quill Award 2020

World premiere

Opening
10 September 2021

Director
SAMO M. STRELEC

Dramaturg
ALJA PREDAN

Set Designers
SAMO M. STRELEC
PATRIK KOMLJENOVIC

Costume Designer
BELINDA RADULOVIĆ

Composer
MIHA PETRIC

Author of Stage Illustrations
PATRIK KOMLJENOVIC

Language Consultant
SIMON ŠERBINEK

Lighting Designers
DENIS KRESNIK
SAMO M. STRELEC

Cast

Canek
ALJOŠA KOLTAK

Ferš
RENATO JENČEK

Lilika
LUCIJA HARUM guest appearance

Oma
GOJMIR LEŠNJAK GOJC
guest appearance

Dr. Žnuderl
RASTKO KROŠL

Batman
TAREK RASHID

Stage Manager
ANŽE ČATER

Prompter
SIMONA KROŠL

Lighting Master
DENIS KRESNIK

Sound Masters
DRAGO RADAKOVIĆ
GREGOR POČIVALŠEK

Projection manager
KRISTINA PEUNIK

Front-of-house Manager
DAVID VITEZ

Props Master
ROMAN GRDINA

Make-up Designers
MARJANA SUMRAK
ANDREJA VESELAK PAVLIČ

Wardrobe Masters
MELITA TROJAR
MOJCA PANIČ

Tailor
MARIJA ŽIBRET

Seamstress
IVICA VODOVNIK

Head of Construction
GREGOR PRAH

Assistant Technical Manager
RAJNHOLD JELEN

Technical Manager
ALEKSANDRA ŠTERN

Rok Vilčnik rokgre is a Slovenian writer, poet, playwright, director, screenwriter and dramaturg. He won three Grum Awards for best new play, two Gracious Comedy Quill Awards for best new comedy (one for *True Heroes* in 2020) and the Glazer Character for his achievements in the field of culture.

In consumer society, funeral business can be a lucrative business. Ingemar Ferš knows it all too well, so he wants to turn his private cemetery into a graveyard elysium, the cutting-edge funereal resort in Europe. The cemetery will have to be moved to a new location in order to lay out a mass grave site for home guard members (anti-communist collaborationist troops of the Second World War). Next to the relocation site a pothole filled with bones of the partisans is discovered. A pack of hungry dogs has snatched off the home guard bones, so Ferš has a brainwave to refill the mass grave with the partisan bones. "Bones are bones, they aren't people, they only make us quarrel, it's high time we buried them."

True Heroes is an acerbic black comedy dealing with numerous neuralgic points of contemporary Slovenian society. These include selling-out state-owned property to foreigners, wild privatization, ongoing strife between the lefties and the right-wingers, unresolved views of recent history, exploitation of the

little man, dodgy business deals, consumerism gone wild, greed, our inferiority complex, a general decline of our political establishment, as well as a constant struggle of the little man against the cruelty of everyday reality. The comedy, written in Maribor dialect from the perspective of the little man struggling to survive, sets a mirror to contemporary Slovenian reality: everything is for sale, it is no longer clear who are the executioners and who are the victims, profit making has become the essence of our existence, and human beings are considered nothing but a liability. A living person is but a burden, while a corpse may generate profit. To believe in superheroes seems to be the only way out of this predicament.

SPONZORJI IN PARTNERJI V SEZONI 2021/22

glavni medijski
pokrovitelj

VEČER

generalni radijski
pokrovitelj

ŠTAJERSKIVAL
radio melega srca

partnerji

city center
Vse najboljše

televizija celje

mediaspeed

 SVET KNJIGE

Alpina

Artoptika

Broadway NYC Fashion

Caffe studio

Lekarna Apoteka pri teatru

Mladinska knjiga Celje

Osrednja knjižnica Celje

Pekarna Geršak

Turistično informacijski
center Celje

Z vašo pomočjo smo še uspešnejši. Hvala!

Gledališki list

letnik 71, sezona 2021/22
številka 2

izdajatelj
SLOVENSKO LJUDSKO
GLEDALIŠČE CELJE

za izdajatelja
MAG. TINA KOSI

urednica
ALJA PREDAN

lektor
JOŽE VOLK

fotografi
JAKA BABNIK
(fotografije z vaje)
ROK VILČNIK ROKGRE
(str. 8, 58)
GOJMIR LEŠNJAK GOJC
(str. 57)
ANA VOGRIN
(str. 62)
ŽAN BETI
(str. 63)

oblikovalca
ANJA DELBELLO
in ALJAŽ VESEL / AA
avtor črkovnih vrst
FLORIAN RUNGE
